

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Бібліотека

Серія «Біобібліографія в чених Сумського НАУ»

Випуск 9

Фотіна
Тетяна Іванівна

Біобібліографічний покажчик
наукових праць за 1981 – 2015 рр.

До 60-річчя від дня народження

Суми – 2016

УДК 016:929:58.087

ББК 91.28:28.5

Серія «Біобібліографія вчених Сумського НАУ»

Укладач: Л. Д. Петрова, завідувач інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки СНАУ.

Науковий редактор: Л. Г. Улько, доктор вет. наук, професор.

Фотіна Тетяна Іванівна : біобібліограф. покажчик наук. праць за 1981-2015 рр. / уклад. : Л. Д. Петрова ; наук. ред. Л. Г. Улько. – Суми, 2016. – 130 с. – (Сер. «Біобібліографія вчених СНАУ» ; вип. 9).

У виданні висвітлюються основні етапи життя, наукова і педагогічна діяльність доктора ветеринарних наук, професора, Заслуженого працівника ветеринарної медицини України, віце-президента Українського відділення ВНАП, почесного професора Варшавського, Єреванського та Таджикиського аграрних університетів, зав. кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва Фотіної Тетяни Іванівни.

Для науковців, викладачів, керівників, спеціалістів ветеринарної галузі і всіх зацікавлених розвитком вітчизняної аграрної науки.

ЗМІСТ

Від усього серця вітаємо з ювілеєм!	6
Основні етапи життя і діяльності доктора сільськогосподарських наук, професора Фотіної Тетяни Іванівни	9
Життєвий і творчий шлях Фотіної Тетяни Іванівни	11
Фотіна Тетяна Іванівна: творчість, якій довіряють	14
Професор Т. І. Фотіна – видатний науковець ветеринарної медицини	15
Професор Т. І. Фотіна – талановитий лікар ветеринарної медицини	17
Наука не має границь	18
Надійний друг – на все життя	19
Слово про Вчителя	20
Калейдоскоп життя	24
Творчі грані таланту Фотіної Тетяни Іванівни	38
Хронологічний покажчик праць професора Фотіної	

Тетяни Іванівни	41
Авторські свідоцтва, патенти, технічні умови	10 7
Наукова школа «Якість та безпека харчових продуктів, профілактика антропозоонозних хвороб»	11 4
Дисертації, виконані під науковим керівництвом професора Фотіної Тетяни Іванівни	11 5
Іменний покажчик	118

Найціннішим внеском, який може зробити людина на користь нащадків, – це служити прикладом благородного характеру.

(С. Смайлс).

Фотіна Тетяна Іванівна

Від усього серця вітаємо з ювілеєм!

30 березня – день народження Тетяни Іванівни Фотіної, доктора ветеринарних наук, професора, завідуючої кафедрою ветеринарно-санітарної експертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва.

Фахову освіту Тетяна Іванівна здобула у Харківському зооветеринарному інституті на ветеринарному факультеті.

Трудову та наукову діяльність розпочала в інституті птахівництва УААН (м. Борки). Вдумливість, допитливість, тяга до знань, здатність до аналізу в молодій дівчини, яка до речі закінчила інститут з червоним дипломом, були помічені керівництвом науково-виробничого закладу і їй було запропоновано вступити до аспірантури. Далі були роки навчання в аспірантурі при Харківському зооветеринарному інституті під керівництвом професора Дунаєва Г. В., роки наукових експериментів, досліджень і успішний захист кандидатської дисертації в 1983 році. Але займатися лише науковою діяльністю Тетяні Іванівні з її невичерпною енергією і бажанням зробити якомога більше було замало і після запрошення на роботу до Сумського сільськогосподарського інституту вона була обрана на посаду доцента кафедри епізоотології та паразитології.

До речі, ім'я Тетяна означає – «упорядниця», «засновниця», а свята Татіана вважається покровителькою студентів, на честь якої у студентів з'явився Тетянин день – 25 січня. Саме в цей день імператриця Єлизавета підписала указ про заснування Московського університету. І цей день є візитною карткою Тетяни Іванівни – мудрої наставниці студентів, магістрів, аспірантів та докторантів.

У 2003 році Фотіна Т. І. захистила докторську дисертацію. А у 2004 році їй було присвоєно звання професора. З 2005 року по 2007 вона працює на посаді першого проректора. І, все ж таки, тяга до науки бере своє,

і з 2007 року по 2012 вона – проректор з наукової роботи нашого університету.

Тетяна Іванівна – справжній фахівець у галузі ветеринарної медицини, до того ж це людина, що має різнобічні інтереси, інтелігентна, добра, щира, з почуттям високої відповідальності за доручену справу. Вона зробила вагомий внесок у розвиток ветеринарної науки, зокрема у птахівництві. Натхненний викладач, своїм природним талантом розумом і багатограними знаннями вона створила школу учнів і послідовників, щедро ділиться зі студентами, аспірантами, докторантами і колегами секретами професійної майстерності, життєвою мудрістю, завжди готова прийти на допомогу, ставиться до людей щедро і доброзичливо. Професор Фотіна Т. І. – автор близько 500 наукових праць, під її керівництвом захищено 4 докторських і 15 кандидатських дисертацій. Її наукові розробки публікуються не тільки у фахових вітчизняних виданнях, а також у провідних іноземних журналах.

На сьогодні Фотіна Т. І. – доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва факультету ветеринарної медицини, почесний професор Варшавського, Таджикиського та Вірменського аграрних університетів, «Відмінник освіти України», Заслужений працівник ветеринарної медицини України, Віце-президент Українського відділення ВНАП, «Ветеран ветеринарної медицини України».

У день Вашого ювілею, шановна Тетяно Іванівно, бажаємо Вам міцного здоров'я, щастя, благополуччя, оптимізму, невичерпної енергії та нових творчих успіхів. Зичимо Вам невпинного руху вперед, нехай у всіх починаннях Вас супроводжують розуміння і підтримка з боку колег та однодумців, а професійна діяльність буде сповнена задоволення і творчих перемог.

Від імені колективу Сумського національного аграрного університету Володимир Іванович Ладика, ректор, академік НААН України, д.с.-г.н., професор.

Нам, викладачам і співробітникам факультету ветеринарної медицини Сумського національного аграрного університету, невимовно пощастило. Ми працюємо пліч-о-пліч з людиною, яка здобула заслужену славу талановитого науковця, вчителя, керівника, дипломата. Авторитет Фотіної Тетяни Іванівни у колективі є високим, непохитним, а найголовніше – заслуженим, і спирається він на бажання та вміння розуміти людей. Уважність і підтримка Тетяни Іванівни як у робочих та наукових, так і в особистих питаннях є безцінним внеском у їх вирішення. Поряд з такою людиною ти можеш бути певним, що не зостанеся на самоті зі своїми проблемами – сильне плече і добре серце завжди поряд у скрутну хвилину.

Шановна Тетяно Іванівно, ми безмежно вдячні за Вашу щоденну самовіддану працю, за відкрите серце і повсякчасну турботу про майбутнє нашого університету, факультету ветеринарної медицини і кожного з нас. Сподіваємося, що наш спільний шлях буде довгим, успішним та щасливим. Нехай Ваш запас творчої енергії, душевних сил, терпіння й оптимізму буде насправді невичерпним, як і людська вдячність за все добро, що Ви робите.

Деканат і весь наш численний колектив викладачів, співробітників і студентів щиро вітають Вас із ювілеєм і понад усе зичимо Вам міцного здоров'я, щастя, добра, любові, родинного затишку, гарного настрою на довгі літа! Нехай кожен день Вашого життя буде світлим і сонячним, дарує радість творчого натхнення, приємні несподіванки та душевний комфорт!

**Від імені колективу співробітників факультету
ветеринарної медицини Олександр Леонідович
Нечипоренко, декан**

Основні етапи життя і діяльності

доктора ветеринарних наук, професора, завідувача кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва Сумського національного аграрного університету, заслуженого почесного професора Варшавського, Таджикиського та Вірменського аграрних університетів, Віце-президента Українського відділення ВНААП, Відмінника освіти України, Заслуженого працівника ветеринарної медицини України

ФОТІНОЇ ТЕТЯНИ ІВАНІВНИ

- 30 березня 1956** Народилася у м. Харкові
- 1963-1973** Навчалася в середній школі у м. Харкові.
- 1973-1978** Навчалася в Харківському зооветеринарному інституті
- 1978-1980** Ветлікар птахівництва дослідного господарства «Борки» інституту птахівництва УААН, Харківська область
- 1980-1987** Лікар-бактеріолог лабораторії профілактики хвороб птиці інституту птахівництва УААН, Харківська область
- 1984** Захистила кандидатську дисертацію в Ленінградському ветеринарному інституті на тему: «Роль біологічних властивостей E.coli в інфекційній патології птиці»
- 1988-2001** Доцент кафедри епізоотології та паразитології Сумського державного аграрного університету
- 2000- 2001** Комерційний директор Сумської державної біологічної фабрики
- 2001- 2003** Доцент кафедри вірусології, патанатомії та ветеринарно-санітарної експертизи Сумського національного аграрного університету
- 2003** Захистила докторську дисертацію у ІЕКВМ на тему: «Теоретичні і практичні

- основи контролю основного спектру умовно-патогенних мікроорганізмів при інфекційних хворобах птиці»
- 2004- 2005** Професор кафедри вірусології, патанатомії та ветеринарно-санітарної експертизи Сумського національного аграрного університету
- 2005 - 2007** Перший проректор Сумського національного аграрного університету
- 2006** Присвоєно звання «Відмінник освіти України»
- 2006** Почесний професор Варшавського аграрного університету
- 2007 - 2012** Проректор з наукової роботи Сумського національного аграрного університету
- 2012** Присвоєно звання «Заслужений лікар вет. медицини України»
- 3 2012** Завідувач кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва Сумського національного аграрного університету
- 2010** Почесний професор Вірменського аграрного університету
- 2011** Почесний професор Таджикиського аграрного університету.

**Життєвий і творчий шлях Фотіної Тетяни Іванівни
доктора ветеринарних наук, професора, завідувача
кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогігієни
та безпеки і якості продуктів тваринництва
Сумського національного аграрного університету,
заслуженого почесного професора Варшавського,
Таджикського та Вірменського аграрних
університетів, Віце-президента Українського
відділення ВНААП, Відмінника освіти України,
Заслуженого працівника ветеринарної медицини
України**

Татьяна Іванівна Фотіна народилася 30 березня 1956 р. в м. Харкові. Її батько – будівельник (Іван Михайлович Горєлов), а мати (Євдокія Якимівна Бондаренко) – лікар ветеринарної медицини. У 1973 році вона закінчила середню школу № 88 у Харкові і вступила до Харківського зооветеринарного інституту, який закінчила з відзнакою у 1978 році.

Трудову і фахову діяльність розпочала з 1978 р. Після закінчення навчання працювала на посаді ветлікаря птахівництва дослідного господарства «Борки» інституту птахівництва УААН у Зміївському районі Харківської області. У 1979 році вийшла заміж за свого однокурсника Фотіна Анатолія Івановича, у 1981 році народила доньку – Ганну. З 1980 року працювала лікарем-бактеріологом лабораторії профілактики хвороб птиці інституту птахівництва УААН. У 1984 році захистила кандидатську дисертацію в Ленінградському ветеринарному інституті на тему: «Роль біологічних властивостей E.coli в інфекційній патології птиці» під керівництвом доктора ветеринарних наук, професора Дунаєва Георгія Васильовича.

У 1988 році родина Фотіних переїхала до міста Суми, де Тетяна Іванівна була обрана на посаду доцента кафедри епізоотології та паразитології Сумського державного аграрного університету. У 2001 році у зв'язку з реорганізацією в університеті вона була переведена на

кафедру вірусології, патанатомії та ветеринарно-санітарної експертизи Сумського національного аграрного університету. З 2000 по 2001 роки вона працює комерційним директором Сумської державної біологічної фабрики.

У 2003 році Тетяна Іванівна захистила докторську дисертацію в ІЕКВМ на тему: «Теоретичні і практичні основи контролю основного спектру умовно-патогенних мікроорганізмів при інфекційних хворобах птиці» (наукові консультанти – академік НААН України, Заслужений діяч науки і техніки України, д.вет.н., професор Стегній Борис Тимофійович та д.вет.н., професор Байдевлатов Анвар Баязєйдович). З 2004 року Тетяна Іванівна була переведена на посаду професора та у 2005 році отримала звання професора. З 2005 року вона працює першим проректором Сумського національного аграрного університету. У 2006 році Тетяні Іванівні було присвоєно звання «Відмінник освіти України» та почесне звання професора Варшавського аграрного університету.

З 2007 року Тетяна Іванівна працює на посаді проректора з наукової роботи Сумського національного аграрного університету. За цей час вона отримала звання почесного професора Вірменського та Таджикиського аграрних університетів. З 2012 року – працює завідувачем кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва.

Тетяна Іванівна брала безпосередню участь у доклінічних та клінічних дослідженнях вітчизняних препаратів для ветеринарної медицини, які на сьогодні випускають ЧАО ПНП «Укрзооветпромстач» та НВФ «Бровафарма». Фотіна Т. І. є автором програм з профілактики заразних хвороб птиці. У цей період найбільше розкривається її науково-творчий потенціал. Вона є одним з провідних вчених країни в галузі птахівництва та безпеки і якості харчових продуктів. Особливо значимий вклад розробок Т. І. Фотіної в

забезпеченні населення України безпечною та якісною продукцією тваринництва.

Тетяні Івановні притаманна здатність продукувати ідеї нових концепцій та об'єднувати навколо них аспірантів і докторантів. Саме вона продовжила наукову роботу докторів ветеринарних наук, професорів факультету ветеринарної медицини Байдевятова Анвара Баязейдовича та Панікара Ігоря Ігоревича і створила наукову школу. Під її керівництвом захищено 15 кандидатських та 4 докторських дисертацій. Ще декілька наукових робіт знаходяться на стадії завершення.

Результати своєї наукової діяльності Тетяна Іванівна друкує у фахових вітчизняних та провідних іноземних виданнях, у тому числі в тих, які входять до бази Scopus. З часом кількість наукових праць наблизилася до 500, в числі яких 10 підручників і навчальних посібників, 39 методичних рекомендацій.

Трудову і наукову діяльність Т. І. Фотіної гідно відзначено країною: їй присвоєно почесні звання «Заслужений працівник ветеринарної медицини України» та «Відмінник освіти України», нагороджено почесними грамотами Міністерства освіти та науки України, Міністерства аграрної політики України, відзнакою Державного комітету ветеринарної медицини України – «Ветеран ветеринарної медицини України».

Фотіна Тетяна Іванівна: творчість, якій довіряють

На життєвому шляху мені доводилося зустрічатися з різними людьми: деякі проходили дуже швидко, не залишаючи про себе нічого в пам'яті, інші – впізнавані з першої зустрічі, врізавшись у пам'ять висловами, запитаннями чи поглядами. Тетяна Іванівна Фотіна стала відомою колективу ННЦ «ІЕКВМ», перш за все, завдяки своїм науковим працям, присвяченим хворобам птиці та безпеки і якості харчових продуктів. У 2003 році саме в нашому науковому центрі вона захистила докторську дисертацію за темою: «Теоретичні і практичні основи контролю основного спектру умовно-патогенних мікроорганізмів при інфекційних хворобах птиці».

Свій день народження Тетяна Іванівна зустрічає у розквіті творчих сил, нових планів і задумів. Її трудова діяльність присвячена вихованню студентської молоді, викладацькій та науковій роботі. Своїм умінням працювати з людьми, аналізувати і оцінювати їхню роботу вона заслужила великий авторитет і глибоку довіру викладачів і студентів.

Бажаємо Вам, дорога Тетяно Іванівно, міцного здоров'я, великого особистого щастя, тепла і злагоди у Вашій сім'ї, довгих років життя, успіхів у Вашій діяльності, спрямованій на подальший розвиток освіти і науки України. Нехай Ваша сила, життєва енергія, творча наснага будуть гарантією великих досягнень, а кожна розпочата справа стане ще однією сходинкою до вершин успіху. Щиро зичимо Вам довгих років життя, миру й достатку у Вашому домі, здійснення всіх найважливіших планів і задумів.

Невтомного творчого пошуку Вам, успіхів у всіх починаннях, щоденних справах, сміливих планах і сподіваннях. Хай Вас підтримують та надихають рідні люди, розуміють і допомагають колеги, хай минають Вас негаразди та непорозуміння, а доля збагачує життєвою мудрістю, енергією, натхненням і радістю сьогодення!

Бажаємо нових досягнень та успіхів. Нехай завжди Вас супроводжує щаслива зоря удачі, Боже благословення, а у Вашому домі панують любов, злагода та добробут.

**Стегній Борис Тимофійович,
директор ННЦ «ІЕКВМ», доктор ветеринарних
наук, професор, академік НААН України,
Заслужений діяч науки і техніки України**

**Професор Т. І. Фотіна – видатний науковець
ветеринарної медицини**

*«Значимість людини визначається не тим, чого вона досягла, а скоріше тим, чого вона прагне досягти»
(Д. Джебран).*

Саме ці слова і відносяться до професора Фотіної Тетяни Іванівни. Завдяки наполегливій, творчій роботі, компетентності, високому професіоналізму, відповідальному відношенню до роботи вона здобула шану та повагу не тільки серед колег, науковців та студентів Сумського національного університету, а і серед ветеринарної спільноти України.

Вельмишановна Тетяно Іванівно! Від імені Державного науково-контрольного інституту біотехнології і штамів мікроорганізмів та мене особисто дозвольте засвідчити повагу та щиро привітати Вас зі славним ювілеєм! З нагоди Вашого свята прийміть сердечні вітання та побажання творчої наснаги!

Ювілей – це не просто свято, це – здобутки всіх років життя.

Найвищий професіоналізм, талант, безмежна відданість справі, працьовитість і наполегливість у досягненні поставлених цілей дозволили Вам досягти значних успіхів у Вашій діяльності. Ми знаємо Вас як яскраву, неординарну особистість, висококваліфікованого,

вмілого організатора, який по праву може пишатися набутим досвідом, духовним та інтелектуальним потенціалом, успіхами та досягненнями.

Завдяки наполегливій, творчій роботі, компетентності, високому професіоналізму, відповідальному відношенню до праці Ви здобули шану та повагу серед колег, науковців та студентів. Притаманні Вам багатогранний талант, людяність, відданість справі є гідним прикладом для тих, хто працює поруч з Вами.

Впевнені, що Ваші досвід, знання і прекрасні людські якості будуть спрямовані на розвиток вітчизняної науки і вищої освіти в цілому.

У цей святковий день зичимо Вам молодості душі, твердості духу, нестримності в науковому пошуку, завзяття у справі підготовки та виховання молоді, далекоглядності у задумах, нових перемог і вагомих здобутків! Плідних Вам успіхів на ниві науки та освіти, щастя, радості та добра! А ще – неусипної Божої опіки над Вами!

Хай у Вашому колективі завжди панує злагода, взаєморозуміння і творча атмосфера! Зичимо Вам довголіття, процвітання, творчих злетів на благо нашої держави!

У день Вашого ювілею, шановна Тетяно Іванівно, бажаємо Вам міцного здоров'я, щастя, благополуччя та нових творчих успіхів. Хочемо побажати Вам невпинного руху вперед, нехай у всіх починаннях Вас супроводжують розуміння і підтримка з боку колег та однодумців, а професійна діяльність буде сповнена задоволеннями і творчими перемогами. Бажаємо також, щоб Ваше життя було світлим і радісним, як цей святковий день, а дружні вітання додали життєвої наснаги у скарбничку Вашої душі!

**А.М. Головка, директор
Державного науково-контрольного
інституту біотехнології і штамів мікроорганізмів,
академік НААН, Заслужений діяч науки і техніки
України, лауреат Державної премії України
в галузі науки і техніки**

Професор Т. І. Фотіна – талановитий лікар ветеринарної медицини

Свій ювілей Тетяна Іванівна Фотіна зустрічає з великими особистими благородними інтелектуальними досягненнями, яким може світло позаздрити кожна мудра і порядна людина.

Навчання й виховання підростаючого покоління – одна із найбільш благородних місій Вчителя, що тримається на мудрості, витримці й професіоналізмі сіячів мудрого, доброго, вічного. До когорти подвижників освітньої ниви, які творять майбутнє нації, належите й Ви, шановна Тетяно Іванівно!

Ви розпочали свою трудову діяльність як лікар ветеринарної медицини в галузі птахівництва. На сьогодні Ви є фахівцем своєї справи і консультантом у галузі ветеринарної медицини.

За сторінками Вашої трудової біографії криються роки повсякденної кропіткої праці. В усіх куточках України трудяться Ваші вихованці, з якими Ви щедро ділитесь своїми знаннями, життєвою мудрістю, набутим досвідом. Саме Ви готуєте фахівців з питань якості та безпеки харчових продуктів.

Ми знаємо і цінуємо Вас як видатного педагога, талановитого організатора, здібного науковця, професійного фахівця ветеринарної медицини і, врешті-решт, прекрасну, чуйну людину, яка має відповідальність перед колективом, суспільством, перед прийдешнім поколінням.

Вітаючи Вас, щиро зичимо Вам міцного здоров'я, радості, душевного спокою та родинного благополуччя. Нехай джерело невтомності та працелюбності завжди живить оазис добрих справ, зроблених Вами в ім'я розквіту нації!

**Вержиховський Олександр Мар'янович,
заступник Голови Державної ветеринарної та
фітосанітарної служби України**

Наука не имеет границ

Отмечая очередной день рождения, каждый из нас оглядывается назад, оценивая, что сделано, что еще предстоит сделать, а чего не удастся добиться никогда. Одни, вздыхая, переносят свои нереализованные планы на будущее, другие – выбирают цели посромнее. Вы же, уважаемая Татьяна Ивановна, относитесь к той категории людей, которые, с каждым годом добиваясь все большего, неустанно поднимают планку, восхищая окружающих работоспособностью и целеустремленностью. Ваши талант, умение работать, решать сложнейшие задачи служат примером, который воодушевляет, заставляет поверить в собственные силы Ваших учеников, коллег и близких.

Подготовленные Вами многочисленные труды, ставшие основой целой научной школы, обогатили украинскую ветеринарную науку, снискали Вам уважение и заслуженный авторитет не только в Украине, но и далеко за ее пределами, в том числе и у нас в Таджикистане. Именно за Ваш талант и профессионализм Вам было присвоено звание почетного профессора Таджикского государственного аграрного университета им. Шириншох Шотемур.

Нельзя не восхищаться тем колоссальным вкладом, который Вы вносите в дело развития ветеринарной науки.

Искренне желаем Вам и дальше сохранять молодость души, неугасающий интерес к жизни, а также крепкого здоровья и долголетия! Пусть всем Вашим планам будет суждено сбыться, а будущее ознаменуется еще более значительными достижениями, принося успех и удовлетворение от проделанной работы!

Изатулло Саттори, президент Таджикской академии сельскохозяйственных наук, академик

Надійний друг – на все життя

У далекому 1973 році я перший раз побачив тебе, Танюшо, на лекції з анатомії у нашій рідній Alma mater – Харківському зооветеринарному інституті. Підскакуючи, в аудиторію вбігла дівчинка з довгими косами і великими очима... Швидко пролетіли п'ять років і ми роз'їхалися в різні куточки Радянського Союзу. Залишивши студентську лаву, побажали успіхів вірним друзям і продовжили свій шлях у житті – шлях, який не був висланий пелюстками квітів, навпаки, випробував нас на міцність неочікуваними пастками, ударами долі, тяжкими втратами. Доля звела нас з тобою на науковій ниві і я побачив, що ніякі випробування долі не змусили і не змусять тебе ані схилити голову, ані змінити переконання, ані зневіритися у своїх силах, ані втратити твою рідкісну доброту і почуття справедливості. Не знайдеться того, хто міг би закинути тобі, що колись ти вчинила не по совісті.

Від всієї душі прийми щирі й теплі поздоровлення з ювілеєм!

Ювілей – це не просто свято, це здобутки всіх років життя. Я знаю Вас, Тетяно Іванівно, як яскраву, неординарну особистість, висококваліфікованого, вмілого керівника, науковця, який по праву може пишатися духовним та інтелектуальним потенціалом, успіхами та досягненнями.

Найвищий професіоналізм, талант, безмежна відданість справі, працьовитість і наполегливість у досягненні поставлених цілей дали змогу Вам досягти значних успіхів у Вашій діяльності, здобути шану та повагу серед колег та студентства.

Впевнений, що Ваші досвід, знання і прекрасні людські якості будуть спрямовані на розвиток вітчизняної ветеринарної науки і в подальшому.

У день Вашого ювілею, шановна Тетяно Іванівно, бажаю Вам міцного здоров'я, щастя, благополуччя, оптимізму, невичерпної енергії та нових творчих успіхів.

Зичу Вам невпинного руху вперед, нехай у всіх починаннях Вас супроводжують розуміння і підтримка з боку колег та однодумців, а професійна діяльність буде сповнена задоволення і творчими перемогами. Бажаю також, щоб Ваше життя було світлим і радісним, а дружні вітання додали життєвої наснаги у скарбничку Вашої душі.

**А. І. Завгородній, однокурсник,
член-кореспондент НААН України, доктор
ветеринарних наук, професор**

Слово про Вчителя

Справжнім вчителем ми називаємо людину, яка здійснила великий ідейний, ціннісний, ментальний вплив на інших людей, а не обмежилася просто інформаційним наповненням «знаннями». Справжній учитель обов'язково покличе своїх учнів до великих знань, умінь, навиків. Такий учитель, по суті, кує долю своїх учнів. Протягом свого життя ми маємо багато вчителів, але справжніх – одиниці. Тому, як на нас, справжній Вчитель, як і справжнє Слово, повинні писатися з великої літери.

Одним із таких Вчителів є професор Тетяна Іванівна Фотіна, яку по праву охрестили корифеєм української ветеринарної науки. Не будемо тут перераховувати її титули і науковий доробок. Вони розміщені в різних публікаціях, тому перераховувати їх зайвий раз, мабуть, непотрібно. Та і завдання цієї публікації дещо інше – розкрити, висвітлити діяльність Тетяни Іванівни як педагога, вчителя крізь призму власного досвіду.

З професором Фотіною ми познайомилися ще в студентські роки. Саме вона вживила нам любов до дисципліни, яку вона викладає – до ветеринарно-санітарної експертизи. Лекції, що читає Тетяна Іванівна є дуже цікавими, просто вражають глибиною розкриття тем, чіткістю постановки проблематики, насиченістю фактів, деталей, які доводять ті чи інші висновки. Мова її проста,

логічна і образна. Тому її лекції студентам дуже подобаються.

Перед нами вперше відкрилася завіса безпеки і якості продуктів харчування, ми навчилися проводити дегустацію сирів, ковбас, консервів, меду. Саме на заняттях Тетяни Іванівни студенти навчаються азам етикету, відрізняти продукти шкідливі від корисних, чим і як фальсифікують продукти і якими методами це можна встановити і ще багато інших питань.

Професор Фотіна Т. І. особливо проявляє свій педагогічний хист в організації студентського наукового пошуку. Студенти з задоволенням працюють у науковому гуртку «Ветсанексперт». Всі бажають, щоб саме вона була керівником їх дипломної чи магістерської роботи. Перше, що вимагає Тетяна Іванівна від своїх учнів, так це глибокого володіння проблематикою. Треба сидіти в бібліотеках та за комп'ютером і перелопатити максимум відомої літератури із заданої теми. Скеровуючи, допомагаючи і вимагаючи, вона невпинно формує у студентів навички дослідницького мислення, логіки і простоти у викладі результатів своїх досліджень, стилістичну та логічну стрункість у викладі текстів, оформленні наукових експериментів. Вона інтуїтивно відчуває ситуацію, вміло поєднує ролі. Коли необхідно – дотримується дистанції, а іншого разу стає близькою, чуйною і доступною. Вимогливість, вкупі з мотиваційним роз'ясненням чому це необхідно зробити, додає сили у праці, у подоланні труднощів, в освоєнні нових навичок, умінь.

Захист дипломних і магістерських робіт студентами, керівником яких є Тетяна Іванівна, завжди проходить на серйозному презентаційному рівні – як дійсний науковий захист. Кращі роботи відбираються для науково-практичних конференцій. Адже який науковий доробок може бути без наукових конференцій? Тетяна Іванівна цьому приділяє неабияку увагу.

Професор Фотіна Тетяна Іванівна традиційно очолювала і на сьогоднішній день очолює групи студентів факультету ветеринарної медицини на Всеукраїнських олімпіадах, як навчальних, так і наукових, де вони завжди отримують перемогу.

Після закінчення університету багато випускників стають аспірантами, а потім і докторантами Тетяни Іванівни. Саме вона в доступній формі доводить аспірантам методичні ази наукових досліджень, формує науковий спосіб мислення пошукачів, аспірантів.

Підсумовуючи сказане, можемо запевнити, що Тетяна Іванівна стала для нас Вчителем у найширшому розумінні цього слова. Допомогла нам освоїти необхідні фахові навички ветеринарного, наукового та педагогічного мислення.

Цей короткий опис наших відносин з Тетяною Іванівною приурочуємо до важливої події не лише в її житті, житті її родини, але й усієї наукової ветеринарної спільноти України. З нагоди цієї ювілейної дати хочеться висловити слова вдячності та побажати їй доброго здоров'я, адже у ювілярки є дуже багато творчих задумів, наукових проєктів.

Отож, хай щастить Вам, Тетяно Іванівно !

Від імені всіх Ваших учнів: студентів, магістрів, аспірантів, докторантів – Петров Р. В., к.вет.н., доцент

Ювілей Тетяни Іванівни – велика та радісна подія, яку ми відзначаємо усім факультетом. Повірте, це щирі, сказані від усієї душі слова. Впевнена, до моїх слів приєднаються багато вчених, співробітників, випускників, студентів, аспірантів та докторантів. Я була свідком того, з яким непідробним інтересом слухали Тетяну Іванівну на різних конференціях, семінарах, симпозіумах. Вона була серед тих, хто стояв біля джерел освоєння нової спеціальності у місті Суми. А скількох фахівців галузі

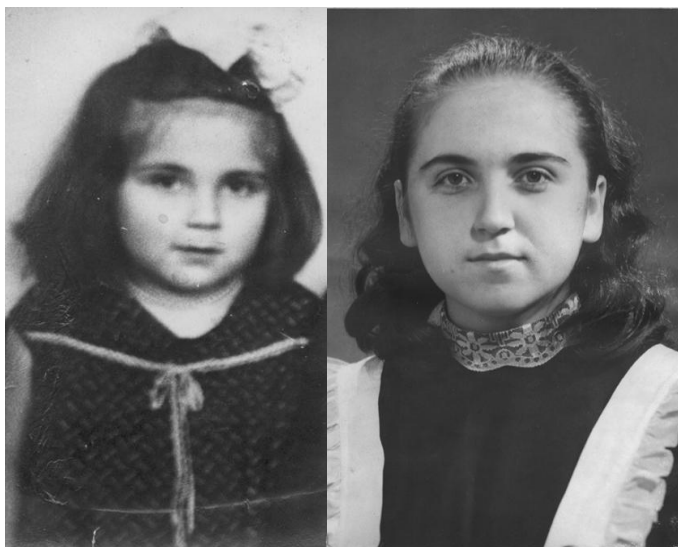
ветеринарної медицини вона підготувала, працюючи у Сумському національному аграрному університеті!

Якби мене попросили розповісти про Тетяну Іванівну двома фразами, я б відповіла так: «Порядна людина. Вулкан енергії». Хтось другий скаржитись на вік, самопочуття... Але Фотіна Т. І. має дивовижну здатність відсунути усі проблеми вбік. Дивуюся тому, як вона, відгукуючись на прохання про допомогу, завжди знаходить хвилинку у своєму наднапруженому графіку, завжди готова поділитися цікавою ідеєю, причому абсолютно безкорисливо. Будучи Професіоналом з великої літери, – а Тетяна Іванівна, запевняю вас, знає про ветеринарну медицину усе! – вона при цьому наділена мудрістю уникати конфліктів у колективі. Про цю жінку можна говорити і писати багато доброго. І усі слова будуть щирими та абсолютно чесними. Хочу відзначити, що коло наукових інтересів Тетяни Іванівни не обмежується ветеринарною медициною. Сьогодні наш ювіляр проводить дослідження не лише в галузі ветеринарної медицини, а й у сфері екології та біобезпеки України, тісно співпрацює із колегами з вищих навчальних закладів та наукових установ України, Польщі, Грузії, Вірменії, Таджикистану, Білорусії. Про які високі матерії не розмірковувала б Тетяна Іванівна, вона завжди підкріплює теорію практичним аналізом. Ця відповідальна, обов'язкова, чуйна та добра жінка завжди в русі, у творчому пошуку. Бажаю зберегти цей стан душі та пронести крізь довгі-довгі роки!

Ми пишаємося тим, що нам випала можливість працювати з Вами і досягати професійних висот. Прийміть слова глибокої вдячності за високий професіоналізм та людяність. Нехай доля шле Вам добро і щастя, міцне здоров'я, а віра, надія та любов будуть вірними супутниками на Вашому життєвому шляху. Бажаємо Вам благополуччя, нових професійних перемог та висот!

**Лариса Улько, д.вет.н., професор, завідувач
кафедри фармакології, терапії та клінічної діагностики,
колишня студентка, аспірант, докторант**

Калейдоскоп життя

Майбутній професор,
4 роки (1960 рік)

Випускниця 10-Б класу
школи № 88, м. Харків
(1973 рік)

Подружки – Тетянки (1975 рік)

Прощай, Alma mater – ХЗВІ (1978 рік)

Разом – на все життя
(1979 рік)

(1999 рік)

Початок трудової діяльності в СНАУ (1988 рік)

Змагання з цивільної оборони
(1988 рік)

Експериментальні
дослідження
дезінфекційного
препарату «Байфоміл»
(1993 рік)

Комерційний директор Сумської державної біологічної фабрики (2001 рік)

Заняття з ветеринарно-санітарної експертизи (2002 рік)

Зі студентами випуску 2004 року

Досвідом викладання ветеринарно-санітарної експертизи щиро ділиться Тетяна Іванівна з викладачами ветеринарних факультетів інших навчальних закладів (2004 р.)

Нагорода Міністерства освіти і науки України (2005 рік)

З улюбленою кафедрою
(2006 рік)

(2008 рік)

Перший проректор СНАУ Фотіна Т. І. з ректором
Варшавської вищої школи сільського господарства (2005р.)

Тетяна Іванівна разом з проректором з наукової роботи Михайловою Любов'ю Іванівною (Варшава, 2006 рік)

У колі друзів: віце-президент Українського відділення ВНАП Рябокони Ю. О., директор інституту птахівництва НААН України Терещенко О. В. та професор Шотландського університету Сурай П. Ф. (2007 рік)

Ректор Сумського національного аграрного університету разом з Тетяною Іванівною вручають першокурсникам студентський квиток та ключ до знань (2007 рік)

Тетяна Іванівна представляє ветеринарну науку України за кордоном

Почесний професор Таджикського державного аграрного університету (2007 рік)

Святкування 80-річчя Азербайджанського державного аграрного університету (2010 рік)

Проректор з наукової роботи СНАУ з дружиною в гостях у Азербайджанського державного аграрного університету (2010 рік)

Університет Кларка США (2011 рік)

США. Здача іспиту зі стрільби (2011 рік)

Сполучені Штати Америки. Віліт у район стихійного лиха
(2011 рік)

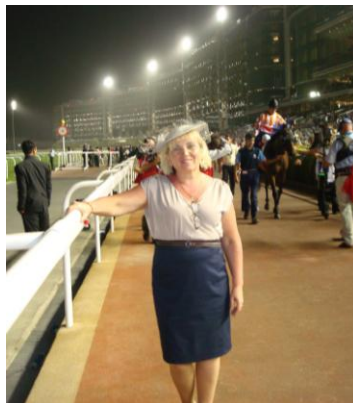
Монголія. Семінар з якості
та безпеки продуктів
тваринництва (2011 рік)

Бразилія. Всесвітній конгрес
з птахівництва (2012 рік)

В'єтнам. Семінар з питань
птахівництва (2013 рік)

ОАЕ. Дубайський Кубок
світу (DubaiWorldCup)
(2013 рік)

Вручення нагороди «Заслужений працівник ветеринарної
медицини України» (2013 рік)

Зустріч з одногрупниками через 35 років (2013 рік)

ХОББИ
Віденський бал

2013 рік

2014 рік

Творчі грані таланту Фотіної Тетяни Іванівни

Идет весна, и все вокруг

проснулось ото сна.

Идет весна, и расцвели

подснежники в лесах.

Заголубели небеса,

и солнце светит вновь,

И в каждом сердце ожила,

оттаяла любовь.

Любовь пробьется сквозь снега,

она растопит льды.

И снова из далеких стран

вернутся журавли.

Они совьют себе гнездо

и выведут птенцов.

Любовь пришла на землю к нам,

чтоб жизнь продолжить вновь.

Что это такое? Бескорыстие....

Где его начало? Где конец?

Может это что-то неземное?

Или уж покрыто пылью лет?
Без причин поступков не бывает.
Любят, ненавидят, уважают,
Зло творят и тут же помогают
Издаются, спасают, убивают,
Лгут, воруют, друга подставляют,
Мстят жестоко, больно унижают
И на произвол судьбы бросают.
Без причин поступков не бывает.
И во всем, во всем всегда есть корысть
И причина для поступка есть
Говорят – ты есть – за то люблю,
А не за доброту и красоту.
Мы все есть, а любим мы одну
В мире несравненную свою.
Значит, любим тех, кто душу греет,
Помогаем тем, кто близок сердцу.
Значит, любим тех, кому мы верим.
Для него храним мы в тайну дверцу.
Делаем добро другим за что-то:
Сердцу близок, родственник иль друг.
Чтобы быть желанным для кого-то,
Чтобы уважали все вокруг.

Хочешь, чтоб любили и ценили,
Признавали твой авторитет.
На любой поступок есть причина.
Бескорыстья у поступков нет!
Бескорыстное добро – химера.
Для добра причина явно есть.
Ты стремишься, скажем, для примера,
Приподнять свой статус, имя, честь.
И заслугой Богу. В рай стремятся,
Делаешь добро в зачет судьбы.
Глупо бескорыстьем похваляться
Нету бескорыстья и не лги!
Просто нужно знать значенье слова.
Знать, корысть – причина всем делам.
В жизни все с причинною основой.
Пусть добро, пусть зло – не важно нам.

Хронологічний покажчик праць професора Фотіної Тетяни Іванівни

1981

1. Изучение свойств *E. coli*, выделенных от цыплят в условиях хозяйства / Т. И. Фотина // Материалы Всесоюз. конф. молодых ученых и аспирантов по птицеводству. – Загорск, 1981. – С. 109–110.

1982

2. Патогенные свойства кишечной палочки у цыплят / Т. И. Фотина // Научно-техн. бюллетень УНИИП. – Х., 1982. – № 3. – С. 36–39.

1983

3. Аэрогенное распространение некоторых бактериальных агентов в эксперименте / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, А. Ф. Прокудин, Г. А. Зон // Научно-техн. бюллетень УНИИП. – Х., 1983. – № 14. – С. 37–141.

4. Предельно допустимое содержание микроорганизмов в птичниках / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, А. Ф. Прокудин, Г. А. Зон // Птицеводство. – 1983. – № 6. – С. 32–33.

5. Свойства патогенной колифлоры при кокцидиозе, осложненном колиинфекцией / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Ветеринария : респ. межвед. науч. сб. – К., 1983. – Вып. 58. – С. 14.

6. Совершенствование профилактики колибактериоза птицеводческих хозяйств промышленного типа / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Научно-техн. бюллетень УНИИП. – Х., 1983. – № 15. – С. 42–45.

7. Совершенствование структуры зонального рассредоточения производственных подразделений птицеводческих хозяйств по производству мяса бройлеров / Т. И. Фотина, Б. Д. Лукьянова, А. Б. Байдевятов, В. А. Лукьянова // Научно-техн. бюллетень УНИИП. – Х., 1983. – № 15. – С. 32–34.

8. Изучение взаимодействия патогенных кишечных палочек и кокцидий у цыплят / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Материалы II Всесоюз. съезда паразитологов. – К., 1983. – С. 83–84.

1984

9. Методические рекомендации по ветеринарно-санитарной защите птицы и совершенствованию технологии и организации производства на бройлерных предприятиях / Т. И. Фотина, В. Д. Лукьянова, А. Б. Байдевятов, В. А. Лукьянова. – Х., 1984. – 24 с.

10. Биологические свойства эшерихий в результате реверсии / Т. И. Фотина // Научно-техн. бюллетень УНИИП. – Х., 1984. – № 38. – С. 48–50.

11. Идентификация энтеропатогенных для цыплят эшерихий / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Научно-техн. бюллетень УНИИП. – Х., 1984. – № 17. – С. 45–47.

12. Зависимость эпизоотического статуса цыплят от динамики микробной контаминации воздушной среды птичников павильонной застройки / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Научно-техн. бюллетень УНИИП. – Х., 1984. – № 16. – С. 39–43.

13. Значение патогенных серовариантов контаминирующих воздушную среду птичников /

Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Вестник с.-х. науки. – 1984. – № 1. – С. 64–67.

14. К вопросу образования морфологических мутантов патогенных для птиц / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Вклад молодых специалистов в интенсификацию с/х производства : тезисы докл. I Респ. науч.-произв. конф. – Львов, 1984. – С. 38–45.

1985

15. Роль биологических свойств *E.coli* в патологии колибактериоза птиц : дис. ... канд. вет. наук / Фотина Татьяна Ивановна. – Х., 1985. – 160 с.

16. Роль биологических свойств *E.coli* в патологии колибактериоза птиц : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. вет. наук / Т. И. Фотина. – Х., 1985. – 16 с.

17. Роль Л-форм *E.coli* в инфекционной патологии колибактериоза цыплят / Т. И. Фотина // Материалы конф. молодых ученых и аспирантов по птицеводству. – Загорск, 1985. – С. 140–141.

1986

18. Диагностика и профилактика смешанных форм кокцидиоза и колибактериоза у птицы : рекомендации МСХ СССР / Т. И. Фотина, Ю. П. Илющечкин, А. И. Кирилов, Г. А. Зон. – М., 1986. – 8 с.

19. Методические рекомендации по диагностике и контролю колиинфекций на птицеводческих предприятиях / Т. И. Фотина, Г. А. Зон, А. Б. Байдевятов. – Х., 1986. – 13 с.

20. Рекомендации по профилактике и лечению ассоциированных форм течения эймериозов с некоторыми бактериальными и вирусными болезнями птиц / Т. И. Фотина, Ю. П. Илющечкин, Г. А. Зон. – Л., 1986. – 14 с.
21. Изменение культурно-морфологических колибактерий, патогенных для птиц под влиянием пенициллина / Т. И. Фотина // Ветеринария : респ. межвед. темат. науч. сб. – К., 1986. – Вып. 61. – С. 38–40.
22. Изучение патогенных свойств Л-форм эшерихий / Т. И. Фотина // Научно-техн. бюллетень УНИИП. – Х., 1986. – № 20. – С. 44–47.
23. Изыскание эффективных средств для дезинфекции скорлупы яиц / Т. И. Фотина, Г. А. Зон, Ю. А. Байдевлятов // Материалы 2-й респ. науч.-произв. конф. – Х., 1986. – С. 86.
24. Зависимость проявления колибактериоза у индеек от уровня колибактерий в воздухе птичника / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Материалы 2-й респ. науч.-произв. конф. – Х., 1986. – С. 141.
25. Качественный состав микрофлоры воздуха индейководческих помещений / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Материалы 2-й респ. науч.-произв. конф. – Х., 1986. – С. 161.
26. Пути производства, обеспечения ветеринарного благополучия племенных индейководческих предприятий / Т. И. Фотина, И. Ю. Безрукавая, Г. А. Зон // Пути повышения экономической эффективности производства мяса индеек : тезисы докл. Всесоюз. совещ., (с. Обильное, 1986 г.). – С. 48–49.

27. Реакция лимфоидных образований кишечника цыплят на паразитоценоз эймерий и эшерихий / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Тезисы докл. X конф. паразитоценологов УССР. – Одесса, 1986. – С. 228.

28. Роль энтеропатогенных эшерихий в заражении цыплят эймериями / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Материалы X конф. Укр. общ-ва паразитологов. – К., 1986. – Ч. 2. – С. 287.

29. Современные проблемы диагностики эшерихиоза птиц в условиях птицекомплексов УССР / Т. И. Фотина // Материалы респ. науч.-практ. конф. – Алма-Ата, 1986. – С. 116.

1987

30. Система ветеринарно-санитарных мероприятий в промышленном птицеводстве / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, Г. А. Зон, В. В. Зон. – К., 1987. – 151 с.

31. Методические рекомендации по профилактике колибактериоза / Т. И. Фотина, Г. А. Зон. – Х., 1987. – 20 с.

32. Методические рекомендации по совершенствованию системы зонирования в птицеводческих птицеводческих предприятиях яичного направления продуктивности / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, В. А. Лукьянова, Г. А. Зон. – Сумы, 1987. – 37 с.

33. Стандарт предприятия ППС «Верхднепровский» / Т. И. Фотина, Э. А. Дуюнов, И. Н. Гаплевский, М. М. Лемешева. – Верхднепровск, 1987. – 17 с.

34. Изучение воздухоподачи и воздухораспределения в неотапливаемом птичнике для содержания промышленного стада кур / Т. И. Фотина, В. К. Резниковский, Г. А. Зон // Тезисы докл. респ. науч.-произв. конф. по ресурсосберегающим технологиям. – Симферополь, 1987. – С. 20.

35. Исследование мясных качеств индеек / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Проблемы производства мяса : материалы науч.-техн. конф. с междунар. участием. – Варна [НРБ], 1987. – С. 56.

1988

36. Методические рекомендации по интенсификации мяса индеек / Т. И. Фотина, Э. А. Дуюнов, Г. А. Зон, И. Н. Гаплевский. – X., 1988. – 20 с.

37. Идентификация энтеропатогенных эшерихий на технологической линии переработки птицы / Т. И. Фотина, Н. М. Калашник, А. А. Миланко // Проблемы производства яиц : материалы науч.-техн. конф. с междунар. участием. – Варна [НРБ], 1988. – С. 48.

38. Изоляция эшерихий из яичного порошка / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Проблемы производства яиц : материалы науч.-техн. конф. с междунар. участием. – Варна [НРБ], 1988. – С. 55.

39. Клебсиеллез индеек / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Птицеводство. – 1988. – № 2. – С. 31–32.

40. Контроль бактериальной обсемененности воздуха при выращивании ремонтного молодняка кур / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Проблемы производства яиц : материалы науч.-техн. конф. с междунар. участием. – Варна [НРБ], 1988. – С. 96.

41. Связь технологии выращивания цыплят с усилением патогенности микрофлоры / Т. И. Фотина, А. И. Фотин // Проблемы производства яиц : материалы науч.-техн. конф. с междунар. участием. – Варна [НРБ], 1988. – С. 94.

42. Сравнительная оценка методов определения бактериального обсеменения воздуха птицеводческих помещений / Т. И. Фотина, В. К. Резниковский, Г. А. Зон,

И. В. Ещенко // Научно-техн. бюллетень УНИИП. – Х., 1988. – № 25. – С. 48–50.

43. Эпизоотологические значения феномена Л-индукции эшерихий / Т. И. Фотина // Проблемы производства яиц : материалы науч.-техн. конф. с междунар. участием. – Варна [НРБ], 1988. – С. 63.

44. Эшерихиоз индеек / Т. И. Фотина // Птицеводство. – 1988. – № 3. – С. 41–42.

1989

45. Методические указания к выполнению программы производственной практики по дисциплинам кафедры паразитологии и эпизоотологии / Т. И. Фотина, П. Т. Романенко, И. И. Заремба, А. И. Фотин. – Сумы, 1989. – 21 с.

46. Методические указания по выполнению и оформлению дипломных работ кафедры паразитологии и эпизоотологии / Т. И. Фотина, П. Т. Романенко, И. И. Заремба, И. С. Дахно. – Сумы, 1989. – 27 с.

47. Вариабельность патологоанатомических изменений при эшерихиозе индюшат / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Интенсификация сельскохозяйственного производства : труды Всесоюз. науч.-практ. конф. – Сумы, 1989. – С. 213–214.

48. Влияние кокцикола на количественные и качественные показатели мяса цыплят-бройлеров / Т. И. Фотина, И. И. Паникар, Ю. П. Илющечкин, Г. А. Зон // Технология производства продуктов птицеводства : межвуз. сб. науч. трудов. – Кишинев, 1989. – С. 72–76.

49. Кормовые премиксы для лечебно-профилактических обработок птицы / Т. И. Фотина, И. И. Паникар, Г. А. Зон, Г. Н. Заремба // Рациональное кормление

сельскохозяйственной птицы : межвуз. сб. науч. трудов. – Волгоград, 1989. – С. 120–124.

50. Пути снижения бактериальной и микробной обсемененности воздушного бассейна птичников / Т. И. Фотина, Г. А. Зон, В. К. Резниковский // Материалы XXXII междунар. конф. по физиологии птиц. – Краков, 1989. – С. 124.

51. Реакция иммунной системы индюшат на инфицирование *E. coli* / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Интенсификация сельскохозяйственного производства в условиях радикальной экономической реформы : труды Всесоюз. науч.-практ. конф. – Сумы, 1989. – С. 211–212.

52. Уровень повышения естественной резистентности кур в условиях энергосберегающей технологии / Т. И. Фотина, В. К. Резниковский, Г. А. Зон // Материалы XXXII междунар. конф. по физиологии птиц. – Краков, 1989. – С. 31.

1990

53. Методические рекомендации по ветеринарно-санитарной защите птицы и совершенствованию технологии и организации на индейководческих предприятиях (объединениях) / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, Г. А. Зон, Э. А. Дуюнов. – Сумы, 1990. – 42 с.

54. Методические указания по выполнению контрольной работы и проведению лабораторно-практических занятий по курсу «Основы ветеринарии» / Т. И. Фотина, Н. М. Калашник, Г. А. Зон. – Сумы, 1990. – 21 с.

55. Методические рекомендации по профилактике гистоманоза индеек / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, Г. А. Зон. – Сумы, 1990. – 13 с.

56. Методические рекомендации по профилактике эшерихиоза (колибактериоза) индеек / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, Г. А. Зон, О. В. Виноходов. – Сумы, 1990. – 15 с.

57. Патогенность микрофлоры птичников и технология содержания цыплят / Т. И. Фотина, Г. А. Зон, И. И. Паникар, П. В. Малахов // Тезисы докл. НО ВНАП СССР. – Горки, 1990. – С. 162–163.

58. Эшерихиоз индеек / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Птицеводство. – 1990. – № 1. – С. 37–39.

1991

59. Ветеринарно-санитарная экспертиза тушек птиц при сальмонеллезе / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Интенсификация птицеводства : межвуз. сб. науч. трудов. – Х. : ХГАУ, 1991. – С. 83–85.

60. Ветеринарно-санитарная экспертиза тушек птиц при эшерихиозе / Т. И. Фотина, А. А. Миланко, Г. А. Зон // Интенсификация птицеводства : межвуз. сб. науч. трудов. – Х. : ХГАУ, 1991. – С. 79–82.

61. Качество продуктов птицеводства в условиях антибиотикотерапии / Т. И. Фотина, А. А. Миланко, Н. М. Калашник // Актуальные проблемы современного птицеводства : материалы конф. с междунар. участием. – Х., 1991. – С. 115.

62. Микробная контаминация птичников и пути ее ограничения / Т. И. Фотина, Г. А. Зон // Актуальные проблемы современного птицеводства : материалы конф. с междунар. участием. – Х., 1991. – С. 100.

63. О механизме развития дисбактериоза при паразитоцинозе эймерий и эшерихий / Т. И. Фотина,

Г. А. Зон, Ю. П. Илющечкин // Ветеринария : респ. міжвід. наук. зб. – К. : Урожай, 1991. – Вип. 66. – С.23–26.

64. Санитарная оценка мяса птиц при эшерихиозе / Т. И. Фотина, А. А. Миланко // Научно-техн. бюллетень УНИИП. – Х., 1991. – № 30. – С. 57–59.

65. Синдром геморрагического провентрикулита у бройлеров / Т. И. Фотина, Г. А. Зон, А. И. Фотин, И. Ю. Безрукавая // Научно-техн. бюллетень УНИИП. – Х., 1991. – № 30. – С. 60–62.

66. Способ ограничения контаминации бактериями и пылью воздушной среды птичников / Т. И. Фотина, В. К. Резниковский, Г. А. Зон // Интенсификация птицеводства : межвуз. сб. науч. трудов. – Х. : ХГАУ, 1991. – С. 104–106.

1992

67. Справочник по болезням сельськохозяйственной птицы / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, Г. А. Зон, В. Н. Сюрин. – К. : Урожай, 1992. – 200 с.

68. Методические указания по эпизоотологическому обследованию птицеводческого предприятия / Т. И. Фотина, Г. А. Зон, А. И. Фотин. – Сумы, 1992. – 21 с.

69. А-гипервитаминозы кур и клинические проявления / Т. И. Фотина, Г. И. Ребенко, П. Ф. Сурай, И. Н. Ионов // Материалы конф. по воспроизводству птицеводства. – Х., 1992. – С. 40–41.

70. Ветеринарно-санитарная оценка тушек птицы при сальмонеллезе / Т. И. Фотина, Н. М. Завалий, Л. Г. Улько // Материалы XI межресп. науч.-практ. конф. по вопросам ветеринарного благополучия. – Оренбург, 1992. – С. 51–52.

71. Ветеринарно-санитарная оценка тушек птицы при эшерихиозе / Т. И. Фотина, А. А. Миланко // Материалы XI межресп. науч.-практ. конф. по вопросам ветеринарного благополучия. – Оренбург, 1992. – С. 81–82.

72. Качественный состав микрофлоры воздуха цеха по убою птицы / Т. И. Фотина, А. А. Миланко // Материалы XI межресп. науч.-практ. конф. по вопросам ветеринарного благополучия. – Оренбург, 1992. – С. 40–41.

73. Мониторинг сальмонеллезной инфекции птиц / Т. И. Фотина, А. И. Фотин // Материалы XI межресп. науч.-практ. конф. по вопросам ветеринарного благополучия. – Оренбург, 1992. – С. 85–88.

74. Новий засіб дезінфекції важкодоступних птахівничих об'єктів / Т. І. Фотіна // Тези доп. респ. конф. молодих вчених та аспірантів з питань птахівництва. – Бірки ; Х., 1992. – С. 53–54.

75. Препарат «ВВ-2» – новое средство дезинфекции птицеводческих объектов / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, А. А. Миланко // Материалы IV межгос. межвуз. науч.-практ. конф. «Фармакология и токсикология». – СПб., 1992. – С. 34.

76. Применение «Бализ-2» с целью профилактики и терапии колибактериоза телят / Т. И. Фотина, П. Г. Бондаренко // Материалы IV межгос. межвуз. науч.-практ. конф. «Фармакология и токсикология». – СПб., 1992. – С. 22.

77. Применение «Виватон» с целью получения экологически чистой продукции птицеводства / Т. И. Фотина // Материалы IV межгос. межвуз. науч.-практ. конф. «Фармакология и токсикология». – СПб., 1992. – С. 23–24.

78. Эпизоотология и патологоанатомическая диагностика эшерихиоза птиц / Т. И. Фотина, Г. А. Зон, А. И. Фотин // Материалы XI межресп. науч.-практ. конф. по вопросам ветеринарного благополучия. – Оренбург, 1992. – С. 82–83.

1993

79. Ветеринарно-санитарная оценка тушек птицы при аскаридах / Т. И. Фотина // Шляхи підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГП. – Суми, 1993. – С. 90–92.

80. Визначення сануючої дії комплексного препарату «ВВ-2» на санітарно-показову мікрофлору птахівничих ферм / Т. І. Фотіна, А. Б. Байдевятов, О. О. Міланко // Шляхи підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГП. – Суми, 1993. – С. 84–85.

81. Використання препарату «Віватон-С» з метою отримання екологічно чистої продукції птахівництва / Т. І. Фотіна, Г. А. Зон, А. І. Фотін // Шляхи підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГП. – Суми, 1993. – С. 111–112.

82. Дезинфекция птичников при ассоциированных бактериозах / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, А. А. Миланко // Материалы межгос. конф. по научным и практическим проблемам паразитологии. – К. ; Х. ; Луганск, 1993. – С. 8–10.

83. Застосування ріналу для профілактики парагрипу-3 / Т. І. Фотіна, А. І. Фотін, П. П. Герілович // Шляхи підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГП. – Суми, 1993. – С. 83.

84. Оцінка чутливості збудника копитної гнилі овець до деяких фармакологічних препаратів / Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Шляхи підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГІ. – Суми, 1993. – С. 85–86.

85. Профілактика вірусних захворювань каченят за допомогою препарату «Рінал» / Т. І. Фотіна, А. І. Фотін, П. П. Герілович, Г. А. Зон // Шляхи підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГІ. – Суми, 1993. – С. 82.

86. Санитарная оценка продуктов птицеводства при ассоциированном эшерихиозе и зймериозе / Т. И. Фотина, Г. А. Зон, А. И. Фотин // IV межгос. конф. по паразитологии. – К. ; Х. ; Луганск, 1993. – С. 110.

87. Санітарно-бактеріологічна характеристика повітропроводів птахівничих об'єктів / Т. І. Фотіна, А. Б. Байдевятов, О. О. Міланко // Матеріали I наук. конф. по птахівництву. – Бірки ; Сімферополь, 1993. – С. 116.

88. Скрытые очаги инфекции в помещениях для птиц и новый способ их обезвреживания пеносонатором «ВВ-2» / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, А. А. Миланко // Тезисы докл. V-й межвуз. науч.-практ. конф. – СПб., 1993. – С. 100.

89. Усовершенствование дезинфицирующих методов в птицеводческих хозяйствах при смешанных бактериальных инфекциях / Т. И. Фотина, А. А. Миланко, А. И. Фотин // Шляхи підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГІ. – Суми, 1993. – С. 129.

1995

90. Ветеринарно-санитарная оценка мяса птиц при ассоциированном эшерихиозе и эшерихиозе / Т. И. Фотина

// Материали IV с'їзда паразитоценологів. – X., 1995. – С. 152.

91. Вивчення чутливості санітарно-показової мікрофлори до піносанатору «БМ» / Т. І. Фотіна // Тваринництво України. – 1995. – № 6. – С. 35–36.

92. Дезінфекція при колібактеріозі гусей / Т. І. Фотіна, А. І. Фотін // Напрями підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГП. – Суми, 1995. – С. 45.

93. Изоляция штаммов возбудителей копытной гнили овец и изучение их биологических свойств / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятков, Л. Г. Улько // Актуальные вопросы эпизоотологии : материалы междунар. науч. конф. – X., 1995. – С. 587–589.

94. Качество продуктов убоя при ассоциированном дикроцелиозе и колибактериозе / Т. И. Фотина, П. Т. Романенко, Л. М. Коваленко // Материали IV с'їзда паразитоценологів. – X., 1995. – С. 153.

95. Клінічний перебіг копитної гнилі овець / Т. І. Фотіна // Напрями підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГП. – Суми, 1995. – С. 73.

96. Мікрофлора повітропроводів / Т. І. Фотіна // Інформаційний бюлетень ІЕКВМ. – X., 1995. – С. 157.

97. Профілактика бактеріальних інфекцій птиці в умовах інкубаторіїв / Т. І. Фотіна // Матеріали міжнар. конф. наук. працівників з питань птахівництва. – X., 1995. – С. 82–83.

98. Профілактика інфекційних захворювань в умовах інкубаторіїв / Т. І. Фотіна // Напрями підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГП. – Суми, 1995. – С. 44.

99. Профілактика харчових токсикоінфекцій та токсикозів / Т. І. Фотіна, М. К. Назарова // Напрями підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГІ. – Суми, 1995. – С. 49.

100. Специфічна профілактика вірусного гепатиту каченят у господарствах по колібактеріозу / Т. І. Фотіна, А. І. Фотін, Ю. А. Бага // Напрями підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГІ. – Суми, 1995. – С. 83.

101. Сравнительная характеристика дезинфекционных средств при ассоциированных бактериозах / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевлятов // Материалы IV съезда паразитологов. – Х., 1995. – С. 153–154.

102. Удосконалення системи заходів профілактики при ешерихіозі птиці / Т. І. Фотіна // Напрями підвищення продуктивності та якості сільськогосподарської продукції : матеріали наук. конф. Сумського СГІ. – Суми, 1995. – С. 48.

1996

103. Копытная гниль – методы диагностики и профилактики / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевлятов, Л. Г. Улько // Ветеринарная газета. – 1996. – № 3. – С. 5–6.

1997

104. Методичні вказівки до виконання, оформлення і захисту дипломних робіт з курсу епізоотології, паразитології, економіки і організації ветеринарної справи та ветеринарно-санітарної експертизи / Т. І. Фотіна, О. Я. Міланко, П. П. Герілович, І. С. Дахно. – Суми, 1997. – 50 с.

105. Асоційований перебіг інфекційного ларинготрахеїту та колібактеріозу у курей / Т. І. Фотіна // Матеріали V конф. паразитологів України. – Х., 1997. – С. 84–85.

106. Ветеринарно-санитарная экспертиза продуктов птицеводства при бактериозах / Т. И. Фотина, А. А. Миланко // Тезисы докл. I-й междунар. конф. молодых ученых. – Белгород, 1997. – С. 135–136.

107. Головні асоціації збудників хвороб індиків / Т. І. Фотіна, Г. А. Зон // Розвиток ветеринарної науки в Україні: здобутки та проблеми : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. – Х., 1997. – С. 78–79.

108. Дезінфекція харчових яєць препаратом «БФБ» / Т. І. Фотіна, Г. Б. Бут // Вісник Сумського СГІ : наук.-метод. журнал. – Суми, 1997. – Вип. 1. – С. 15–106.

109. Застосування препарату «Віватон-С» при бронхопневмонії телят / Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Вісник Сумського СГІ : наук.-метод. журнал. – Суми, 1997. – Вип. 1. – С. 141–142.

110. Зв'язок рівня технології птахопідприємств з екологічними проблемами / Т. І. Фотіна, Г. А. Зон // Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 160-річчю з дня народження О. А. Колесова. – Х., 1997. – С. 42–43.

111. Качественный состав микрофлоры воздуха индейководческих помещений / Т. И. Фотина // Материалы междунар. конф. по вопросам птицеводства. – Х., 1997. – С. 111–113.

112. Методы оздоровления хозяйств от вирусного гепатита утят и контроль их эффективности / Т. И. Фотина, А. И. Фотин // Тезисы докл. I-й междунар. конф. молодых ученых. – Белгород, 1997. – С. 136–137.

113. Профилактика смешанных форм эшерихиоза и эймериоза у птицы / Т. И. Фотина // Материалы V конф. паразитологов Украины. – Х., 1997. – С. 168–169.

114. Профилактические мероприятия в птицеводческих хозяйствах при смешанных бактериальных инфекциях / Т. И. Фотина // Проблемы и перспективы паразитологии : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Х., 1997. – С. 168.

115. Профілактика бактеріальних інфекцій в умовах інкубаторіїв / Т. І. Фотіна, О. О. Міланко // Проблемы и перспективы паразитологии : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Х., 1997. – С. 81–82.

116. Профілактика бактеріальних інфекцій у курчат перших днів життя / Т. І. Фотіна, Г. Б. Бут // Проблемы и перспективы паразитологии : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Х., 1997. – С. 83.

117. Розвиток ветеринарної науки в Україні: здобутки та проблеми / Т. І. Фотіна // Проблемы и перспективы паразитологии : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Х., 1997. – С. 78–79.

118. Розповсюдження епідеміологічно значимих сероварів сальмонел на птахофабриках України / Т. І. Фотіна // Проблемы и перспективы паразитологии : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Х., 1997. – С. 44.

119. Якісній склад мікрофлори повітря приміщень індикаторів та його вплив на екологічний стан населених пунктів / Т. І. Фотіна, А. І. Фотін // Проблемы и перспективы паразитологии : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Х., 1997. – С. 59–60.

120. The improvement of disinfectant on the poultry farms by new disinfectant «BM» / Т. І. Fotina, A. B. Baydevlatov // XI Internet congress of the World Veterinary Poultry Ags. – Budapest [Hungary], 1997. – P.142–143.

1998

121. Економічно-екологічні, технологічні і санітарно-гігієнічні основи підвищення ефективності виробництва яєць у птахівничих господарствах України : метод. рекомендації / О. М. Царенко, Г. О. Богданов, П. П. Достоевський [та ін.] ; Сумський держ. аграрний ун-т. – Суми, 1998. – 44 с.

Авторами також є: В. Ф. Горжеєв, П. О. Романюк, П. Ф. Філь, А. Б. Байдевятов, Ю. А. Злобін, Є. А. Лавров, Т. І. Фотіна, Г. А. Зон, Ю. А. Байдевятов, Л. А. Ольхович, А. Ф. Прокудін, Т. А. Височина, А. А. Богосян, О. Г. Бордунова, В. Д. Чіванов, О. Д. Чекмарьов, М. М. Ковальов, О. О. Міланко.

122. Методичні вказівки до виробничої практики з курсу епізоотології, організації і економіки ветеринарної справи та ветеринарно-санітарної експертизи / Т. І. Фотіна, О. Я. Міланко, М. М. Калашник, П. П. Герілович. – Суми, 1998. – 23 с.

123. Методичні вказівки по діагностиці та профілактиці псевдомонозу сільськогосподарської птиці / Т. І. Фотіна, Г. А. Зон, І. І. Панікар. – Суми, 1998. – 20 с.

124. Методичні рекомендації по удосконаленню і впровадженню у виробництво економіко-екологічних, технологічних і ветеринарно-санітарних заходів по виробництву м'яса бройлерів на Україні / Г. О. Богданов, П. П. Достоевський, Т. І. Фотіна. – Суми : Мрія-1, 1998. – 40 с.

125. Вплив еймеріозу та ешеріхіозу на якість і біологічну цінність м'яса птиці / Т. І. Фотіна, О. О. Міланко, Г. Б. Бут // Вісник Сумського держ. аграрного ун-ту. – Суми, 1998. – Вип. 2. – С. 191–193.

126. Лікування та профілактика гострих шлунково-кишкових розладів у свиней / Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Вісник Сумського держ. аграрного ун-ту. – Суми, 1998. – Вип. 2. – С. 188–189.

127. Нове лікування копитної гнилі / Т. І. Фотіна, А. Б. Байдевятов // Тваринництво України. – 1998. – № 1. – С. 16–17.

128. Причини зниження виходу печінки великої рогатої худоби / Т. І. Фотіна, Г. А. Зон // Вісник Білоцерківського держ. аграрного ун-ту. – Біла Церква, 1998. – С. 21–23.

129. Хімічний та біохімічний склад м'яса курей хворих на ешеріхіоз / Т. І. Фотіна // Вісник Сумського держ. аграрного ун-ту. – Суми, 1998. – Вип. 3. – С. 83–86.

130. The improvement of methods of prophylaxis of escherichiosis of poultry / Т. І. Fotina, А. В. Baydevlatov // 10 th European poultry conference. – Jerusalem [Israel], 1998. – P. 164.

131. The way of raise quality food eggs / А. Milanko, Н. But, Т. Fotina // 10 th European poultry conference. – Jerusalem [Israel], 1998. – P. 164.

1999

132. Економіка та екологія виробництва продукції птахівництва на основі прогресивних технологій / О. М. Царенко, Г. О. Богданов, П. П. Достоєвський [та ін.] ; М-во АПК України, УААН, Сумський держ. аграрний ун-т. – Суми : Козацький вал, 1999. – 231 с.

Авторами також є: А. Б. Байдевятов, Ю. А. Злобін, Є. А. Лавров, О. В. Українець, В. П. Лаврова, В. Д. Крамаренко, В. Д. Чіванов, Ю. А. Байдевятов, О. Г. Бордунова, А. А. Богосьян, Ю. Е. Дворська, Т. І. Фотіна, В. І. Кіндя, В. П. Мартиновський, Л. О. Прімова, П. В. Ужако, Ф. А. Ніязов, Г. А. Зон, В. К. Резніковський.

133. Ветеринарно-санітарні заходи при переробці продуктів птахівництва / Т. І. Фотіна // Шляхи прискорення науково-технічного прогресу у птахівництві. – Суми, 1999. – С. 254–271.

134. Вдосконалення заходів профілактики і системи зонування в індиківництві / Т. І. Фотіна, Г. А. Зон, А. Б. Байдевятов // Шляхи прискорення науково-технічного прогресу у птахівництві. – Суми, 1999. – С. 175–182.

135. Вплив умов та строків зберігання харчових яєць на ступінь контамінації збудниками інфекційних хвороб / Т. І. Фотіна // Вісник Сумського держ. аграрного ун-ту. – Суми, 1999. – Вип. 4. – С. 192–194.

136. Екологічні аспекти умовно-патогенної мікрофлори, ізольованої від птиці / Т. І. Фотіна // Економіка та екологія виробництва продукції птахівництва на основі прогресивної технології. – Суми, 1999. – С. 172–175.

137. Засіб обмеження контамінації бактеріями і пилом повітряного середовища пташарень та його вплив на екологію птахофабрик / Т. І. Фотіна, Г. А. Зон, В. К. Резніковський // Економіка та екологія виробництва продукції птахівництва на основі прогресивних технологій. – Суми, 1999. – С. 213–215.

138. К вопросу усовершенствования лечебно-профилактических мероприятий при ассоциированном течении микоплазмоза / Т. И. Фотина, А. А. Миланко, Басам Амар Аль-Асс // Аграрний вісник Причорномор'я. Серія: «Ветеринарна наука». – Одеса, 1999. – № 1(18). – С. 65–67.

139. The influence of eimeriosis and escherihiosion the qualitative and biological value of poultry meat / Т. І. Fotina, G. A. Zon, A. I. Fotin // 14 European symposium on the quality poultry meat. – Boloqna [Italy], 1999. – P. 341–342.

2000

140. Методичні рекомендації з діагностики та профілактики колібактеріозу сільськогосподарської птиці / Т. І. Фотіна, П. І. Вербицький, Г. А. Зон, О. О. Міланко. – Суми, 2000. – 19 с.
141. Етіологія кишкової форми ешерихіозу / Т. І. Фотіна // Вісник Сумського держ. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2000. – Вип. 5. – С.130–131.
142. Псевдомоноз птиці (метод. рекомендації) / Т. І. Фотіна, П. І. Вербицький, М. В. Косенко, В. М. Демиденко // Вісник Сумського держ. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2000. – Вип. 5. – С. 130–131.
143. Сальмонельоз птиці (метод. рекомендації) / Т. І. Фотіна, П. І. Вербицький, М. В. Косенко, В. М. Демиденко // Вісник Сумського держ. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2000. – Вип. 6. – С. 120–131.

2001

144. Умовно-патогенні мікроорганізми та інфекції птиці, які вони викликають : виробн.-практ. видання / Т. І. Фотіна. – Суми, 2001. – 104 с.
145. Їрсиніоз птиці : метод. вказівки / Т. І. Фотіна, М. В. Косенко, І. К. Авдосьєва, І. Л. Мельничук. – К., 2001. – 12 с.
146. Клебіїєльоз птиці : метод. рекомендації / Т. І. Фотіна, А. І. Фотін, Р. В. Петров, Т. В. Гурова. – Суми, 2001. – 10 с.
147. Мікробіологічний моніторинг курчат на виводі / Т. І. Фотіна // Вісник Сумського держ. аграрного ун-ту.

Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2001. – Вип. 6. – С. 123–124.

148. Моніторинг збудників ешерихіозу птиці на території України / Т. І. Фотіна // Шляхи підвищення резистентності та продуктивності тварин / Дніпропетровський ДАУ. – Дніпропетровськ, 2001. – С. 21–23.

149. Моніторинг мікоплазменних інфекцій птиці / Т. І. Фотіна // Птахівництво : міжвід. темат. наук. зб. – Борки, 2001. – Вип. 51. – С. 585–588.

150. Патогенні властивості мікроорганізмів ізольованих від курчат на виводі / Т. І. Фотіна // Проблеми зооінженерії та вет. медицини : зб. наук. праць. – Х., 2001. – Вип. 9(33), ч. 1. – С. 112–113.

151. Bacterial contamination of food eggs during infectious diseases / Т. І. Fotina // 9 European Symposium on the quality of Eggs and Egg Products. – Kusadasi [Turkey], 2001. – P. 265–269.

152. Changes in chemical and biochemical composition of poultry meat contaminated by conditional pathogenical microflora / Т. І. Fotina // 9 European Symposium on the Quality of Poultry Meat. – Kusadasi [Turkey], 2001. – P. 283–285.

153. The level of pathogen contamination of eggs during storage / Т. І. Fotina // XII International congress of the world veterinary poultry. – Cairo [Egypt], 2001. – P. 237.

154. The obtaining of subsellular (adhesive) preparation of pathogen of escherichiosis of poultry / Т. І. Fotina // VI International veterinary Immunology Symposium. – Uppsala [Sweden], 2001. – P. 93.

2002

155. Бактеріологічне дослідження тушок птиці при асоційованому перебігу бактеріальних інфекцій птиці / Т. І. Фотіна // Наукові праці Полтавської держ. аграрної академії. Серія: «Ветеринарні науки». – Полтава, 2002. – Вип. 2(21). – С. 256–258.

156. Визначення лікарських препаратів в продуктах птахівництва / Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2002. – Вип. 8. – С.100–101.

157. Зниження бактеріальної контамінації тушок птиці / Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2002. – Вип. 7. – С. 99–100.

158. Попередні результати діагностики клебсієльозу качок / Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2002. – Вип. 8. – С. 103–104.

159. Профилактика бактериальных болезней при посадке цыплят на выращивание / Т. И. Фотина // Проблемы зооинженерии та вет. медицины : зб. наук. праць. – Х., 2002. – Вип. 10(34). – С. 142–146.

160. Шляхи зниження контамінації тушок птиці умовно-патогенною мікрофлорою / Т. І. Фотіна // Научные труды Крымского гос. аграрного ун-та. – Симферополь, 2002. – Вип. 74. – С. 112–113.

161. The bacterial infection caused by conditionally pathogenic microflora / Т. І. Fotina, Н. А. Fotina // 11 European Poultry conference. – Bremen [Germany], 2002. – P. 182–183.

162. Spectrum of serovariants of E. Coli persistent in organism of poultry of Ukraine / Т. І. Фотіна, А. І. Фотін // 11 European Poultry conference. – Bremen [Germany], 2002. – P. 183–184.

2003

163. Теоретичні і практичні основи контролю основного спектру умовно-патогенних мікроорганізмів при інфекційних хворобах птиці : дис. ... д-ра вет. наук : спец. 16.00.03 / Фотіна Тетяна Іванівна. – Х., 2003. – 460 с.

164. Теоретичні і практичні основи контролю основного спектру умовно-патогенних мікроорганізмів при інфекційних хворобах птиці : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра вет. наук : спец. 16.00.03 / Т. І. Фотіна. – Х., 2003. – 40 с.

165. Інструкція про заходи з профілактики та ліквідації захворювання птиці ешерихіозом / Т. І. Фотіна, І. К. Авдосьєва, В. В. Герман. – К., 2003. – 14 с.

166. Інструкція про заходи з профілактики та ліквідації захворювання птиці сальмонельозом / Т. І. Фотіна, І. К. Авдосьєва, В. В. Герман. – К., 2003. – 8 с.

167. Асоціація умовно-патогенної мікрофлори, що обумовлює контамінацію тушок птиці / Т. І. Фотіна, О. М. Тітова // Вісник Луганського нац. аграрного ун-ту. – Луганськ, 2003. – № 27/39. – С. 540–546.

168. Вивчення культурально-біохімічних та патогенних властивостей культур клебсієл, ізольованих від птиці з гострими кишковими розладами / Т. І. Фотіна, Л. Г. Квітка // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2003. – Вип. 10. – С. 43–46.

169. Визначення лікарських препаратів в продуктах птахівництва / Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац.

аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2003. – Вип. 8. – С. 64–66.

170. Використання пробіотику «Біофлор» з метою профілактики бактеріальних інфекцій, що спричинені умовно-патогенною мікрофлорою / Т. І. Фотіна, А. І. Фотін // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2003. – Вип. 9. – С. 127–129.

171. Застосування флаволідину 80 при ешеріхіозі курчат / Т. І. Фотіна, М. М. Степаніщенко, О. О. Міланко // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2003. – Вип. 9. – С. 126–127.

172. Контамінація тушок птиці збудниками кампілобактеріозу / Т. І. Фотіна // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2003. – Вип. 81. – С. 634–636.

173. Мікробіологічний моніторинг ізоляції бактеріальної мікрофлори в продукції птахівництва та місцях її виробництва / Т. І. Фотіна // Вісник Полтавської держ. аграрної академії. – Полтава, 2003. – № 1/2. – С. 83–85.

174. Патогенні властивості мікроорганізмів, ізольованих з тушок птиці / Т. І. Фотіна // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2003. – Вип. 81. – С. 632–634.

175. Стан рівнів антиоксидантного захисту у здорових та хворих на бронхопневмонію тварин / Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2003. – Вип. 83. – С. 256–257.

176. Чутливість кампілобактерій виду *Campylobacter jejuni* spp. до антибактеріальних препаратів / Т. І. Фотіна, О. І. Сахацька // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2003. – Вип. 10. – С. 109–112.

2004

177. Ветеринарно-санітарна експертиза молока і молочних продуктів : метод. посібник щодо проведення лабораторних робіт для студентів із спеціальності 7.130501 «Ветеринарна медицина», магістрів, аспірантів та слухачів ФПК / Т. І. Фотіна, Ю. Е. Дворська, Г. А. Фотіна ; Сумський НАУ. – Суми, 2004. – 70 с.

178. Внутрішні хвороби тварин: хвороби ендокринних залоз : метод. посібник до лабор.-практ. заняття / Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько, В. М. Мусієнко, О. В. Мусієнко. – Суми, 2004. – 24 с.

179. Внутрішні хвороби тварин : хвороби імунної системи : метод. вказівки до лабор.-практ. заняття / Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько, В. М. Мусієнко, О. В. Мусієнко. – Суми, 2004. – 40 с.

180. Внутрішні хвороби тварин : хвороби, спричинені порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну : метод. вказівки до лабор.-практ. заняття / Т. І. Фотіна, В. М. Мусієнко, О. В. Мусієнко. – Суми, 2004. – 28 с.

181. Внутрішні хвороби тварин : хвороби, спричинені порушенням обміну мікроелементів : метод. посібник до лабор.-практ. заняття / Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько, В. М. Мусієнко, О. В. Мусієнко. – Суми, 2004. – 28 с.

182. Зошит для лабораторних занять з використанням елементів програмованого навчання студентів зі спеціальності «Технічна мікробіологія» : метод. посібник / Т. І. Фотіна, Л. П. Лівощенко, Ю. Е. Дворська, О. Б. Верещагіна. – Суми, 2004. – 61 с.

183. Профілактика мікотоксикозів сільськогосподарської птиці за допомогою сорбентів : метод. рекомендації / Т. І. Фотіна, Р. В. Петров, Ю. Е. Дворська [та ін.].– К., 2004. – 19 с.

Авторами також є: Г. А. Фотіна, А. М. Котик, В. О. Труфанова, А. В. Березовський.

184. Рекомендації по діагностиці, заходам боротьби та профілактики кампілобактеріозу птиці / П. І. Вербицький, А. В. Березовський, Т. І. Фотіна [та ін.]. – К. : Ветінформ, 2004. – 28 с.

Авторами також є: Г. А. Зон, А. І. Фотін, О. І. Сахацька, Г. А. Фотіна, М. В. Степаніщенко.

185. Аналіз ізоляції умовно-патогенної мікрофлори в птахівничих господарствах України / Т. І. Фотіна, М. М. Степаніщенко, Г. А. Фотіна // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2004. – Вип. 84. – С. 864–870.

186. Асоціативні хвороби птиць / Т. І. Фотіна, Л. Г. Квітка, М. М. Степаніщенко, О. М. Тітова // Матеріали наук.-практ. конф. викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ, (6-22 квіт. 2004 р.). – Суми : Козацький вал, 2004. – С. 149–150.

187. Ветеринарно-санітарна експертиза продуктів тваринництва / Т. І. Фотіна, К. А. Ломакіна // Матеріали наук.-практ. конф. викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ, (6-22 квіт. 2004 р.). – Суми : Козацький вал, 2004. – С. 148–149.

188. Вивчення ешерихіозної інфекції на курчатах-бройлерах / Т. І. Фотіна, О. І. Сахацька // Ветеринарна медицина : міжвід. наук. зб. – Х., 2004. – Вип. 84. – С. 624–629.

189. Вивчення кампілобактеріозної інфекції на курчатах-бройлерах в дослідях *in vivo* / Т. І. Фотіна // Матеріали наук.-практ. конф. викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ, (6-22 квіт. 2004 р.). – Суми : Козацький вал, 2004. – С. 145–146.

190. Вивчення кампілобактеріозної інфекції на курчатах-бройлерах / Т. І. Фотіна, О. І. Сахацька // Ветеринарна медицина : міжвід. наук. зб. – Х., 2004. – Вип. 84. – С. 621–623.

191. Влияние различных факторов на интенсивность инвазии возбудителя сифункулятоза у крупного рогатого скота / Т. И. Фотина, Т. В. Гурова // Современные проблемы общей, медицинской и вет. паразитологии : труды IV Междунар. науч. конф. – Витебск, 2004. – С. 384–386.

192. Вплив зеараленону на показники крові білих пацюків / Т. І. Фотіна, Р. В. Петров // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2004. – Вип. 2(11). – С. 114–119.

193. Вплив кормових добавок на основі В-каротину на напруженість імунітету птахів / Т. І. Фотіна, А. І. Фотін, Г. А. Фотіна // Птахівництво : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2004. – Вип. 55. – С. 596–600.

194. Дослідження дії інсектицидних препаратів в лабораторних умовах / Т. І. Фотіна, Т. В. Гурова // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2004. – Вип. 7(12). – С. 35–37.

195. Ефективність використання преміксу ЕКС 1% в годівлі курей-несучок / Т. І. Фотіна, Л. Г. Квітка, Л. Г. Улько // Птахівництво : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2004. – Вип. 55. – С. 240–244.

196. Ефективність препарату Байофлай Пур-он при ентомозах корів / Т. І. Фотіна, Т. В. Гурова, Є. В. Рижков // Ветеринарна медицина України. – 2004. – № 12. – С. 35–36.

197. Застосування Н-САК при ацидозі рубця у молочних корів / Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2004. – Вип. 84. – С. 733–735.

198. Застосування препарату «Біо-мос» при ешерихіозі курчат / Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2004. – Вип. 11. – С. 130–133.

199. Патогенні властивості умовно-патогенних мікроорганізмів ізольованих з тушок птиці / Т. І. Фотіна // Актуальні проблеми та інновації в тваринництві, вет. медицині і харчових технологіях : матеріали міжнар. наук. конф. – Львів, 2004. – С. 29–31.

200. Профілактика асоційованого перебігу ешерихіозу та зеареленотоксикозу перепелів / Т. І. Фотіна, Р. В. Петров, Т. В. Вершняк // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2004. – Вип. 7(12). – С. 131–134.

201. Результати вивчення ростозабезпечуючих та селективних властивостей модифікованого поживного середовища для культивування *Campilobacter jennii* / Т. І. Фотіна, О. І. Сахацька // Птахівництво : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2004. – Вип. 55. – С. 600–604.

202. Результати порівняльного вивчення селективних та ростозабезпечуючих властивостей поживних середовищ для кампілобактерій / Т. І. Фотіна, О. І. Сахацька // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2004. – Вип. 2(11). – С. 127–130.

203. Удосконалення ветеринарно-санітарної експертизи продуктів забою птиці при кампілобактеріозній інфекції / Т. І. Фотіна, М. М. Степаніщенко, О. І. Сахацька, Г. А. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2004. – Вип. 7(12). – С. 155–159.

204. Influencing of genetic factors and facilities of prophylaxis on morbidity of turkey-cocks by the Mareks disease / T. I. Fotina // 7th International Mareks disease Symposium. – [United Kingdom], 2004. – P. 456–459.

205. Microbiological monitoring of escherichiosis patogens / T. I. Fotina // 22 Worlds Poultry Congress. – Istambul, 2004. – P. 178–180.

2005

206. Профілактика мікотоксикозів сільськогосподарської птиці за допомогою сорбентів : метод. посібник для магістрів, аспірантів та слухачів ФПК / Т. І. Фотіна, Р. В. Петров, Ю. Є. Дворська ; Сумський НАУ. – Суми, 2005. – 30 с.

207. Рекомендації з діагностики, заходів боротьби та профілактики ектомозів великої рогатої худоби / Т. В. Гурова, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський. – К. : Ветінформ, 2005. – 16 с.

208. Рекомендації з бактеріологічної діагностики змішаної кишкової інфекції, що спричинена умовно-патогенними мікроорганізмами : метод. рекомендації / Т. І. Фотіна, Г. А. Зон, А. І. Фотін, М. М. Степаніщенко. – Суми, 2005. – 29 с.

209. Рекомендації з діагностики протейної інфекції : метод. рекомендації / Т. І. Фотіна, Г. А. Зон, А. І. Зон, О. М. Макеєв.– Суми, 2005. – 25 с.

210. Рекомендації з діагностики синьогнійної інфекції : метод. рекомендації / Т. І. Фотіна, Г. А. Зон, А. І. Фотін. – Суми, 2005. – 28 с.

211. Влияние бровафома-нового на качественные показатели мяса цыплят-бройлеров / Т. И. Фотина, Г. А. Зон, А. В. Березовский // Вісник Сумського нац.

аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2005. – Вип. 1/2(13/14). – С. 139–145.

212. Вплив одночасного перебігу ешерихіозу та зеараленотоксикозу на збереження маси та несучість птиці / Т. І. Фотіна, Р. В. Петров, А. І. Фотін // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2005. – Вип. 1/2(13/14) – С. 112–114.

213. Ефективність використання преміксу лутамікс-несучка екс 1% в годівлі курей несучок / Л. Г. Квітка, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2005. – Вип. 1/2(13/14). – С. 175–178.

214. Ефективність застосування «БЮ ПЛЮС-2Б» у птахівництві / Т. І. Фотіна, О. І. Касяненко // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2005. – Вип. 1/2(13/14). – С. 142–145.

215. Лечебно-профилактическая и экономическая оценка байофлай пулона при эктопаразитозах коров / А. В. Березовский, Т. В. Гурова, Т. И. Фотина, Е. Рыжков // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2005. – № 85, т. 2. – С. 1205–1208.

216. Порівняльна характеристика двох лікарських форм бровермектину за демодекозу собак / А. І. Зон, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський // Науково-техн. бюлетень Ін-ту біології тварин та ДНДКІ ветпрепаратів та корм. добавок. – Львів, 2005. – Вип. 6, № 3/4. – С. 269–271.

2006

217. Альтернативні методи профілактики грипу птахів / Т. І. Фотіна // Сучасне птахівництво. – 2006. – № 4. – С. 9–10.

218. Визначення терапевтичної ефективності бровермектину-гранулята™ за ектопаразитозів телят / Т. В. Гурова, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський // Науковий вісник НАУ. – К., 2006. – № 98. – С. 19–28.

219. Вплив зеараленону та токсинів *E. coli* на організм білих щурів при згодуванні їм м'яса птиці, хворої на ешерихіоз та зеараленонтоксикоз / Р. В. Петров, Т. І. Фотіна, Д. В. Цибульський // Проблеми зооінженерії та вет. медицини : зб. наук. праць Харківської держ. зоовет. академії. – Х. : РВВ ХДЗВА, 2006. – Вип. 13(38), ч. 3 : Ветеринарні науки. – С. 235–238.

220. Експериментальні дослідження бактерицидної ефективності та дезінвазійної дії бровадезу-20 / Г. А. Фотіна, А. В. Березовський, Т. І. Фотіна // Науковий вісник НАУ. – К., 2006. – № 98. – С. 215–218.

221. Епізоотична ситуація з високопатогенного грипу птиці на Сумщині / О. А. Власенко, А. В. Антоненко, А. П. Сипко [та ін.] // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2006. – Вип. 7(17). – С. 17–22.

Авторами також є: Т. І. Фотіна, А. І. Фотін, Г. І. Ребенко, О. А. Дунаєва.

222. Ефективність бровермектину-грануляту при ектопаразитозах телят / Т. В. Гурова, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2006. – Вип. 1/2(15/16). – С. 53–55.

223. Одержання високоякісних екологічно чистих кормів для птахівництва з використанням мікосорбентів / Т. В. Вершняк, Т. І. Фотіна, О. І. Богомаз // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2006. – Вип. 1/2(15/16). – С. 34–35.

224. Профілактика грипу птахів за допомогою альтернативних методів / Т. І. Фотіна, Г. А. Фотіна, О. О. Міланко, А. І. Фотін // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2006. – Вип. 1/2(15/16). – С. 195–197.

225. Профілактика ендометритів великої рогатої худоби за допомогою пробіотичних препаратів / Т. І. Фотіна, О. В. Фотін // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2006. – Вип. 1/2(15/16). – С. 189–194.

226. Разработка тест-систем на основе метода ИФА для индикации энтеробактерий / Т. В. Вершняк, Т. И. Фотина, С. В. Кузнецова // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2006. – Вип. 7(17). – С. 16–17.

227. Результати вивчення епізоотичної ситуації щодо кампілобактеріозу птиці / Т. І. Фотіна, О. І. Касяненко // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2006. – Вип. 7(17). – С. 111–114.

228. Степень разрушения остатков тилана в органах и тканях кур под действием низкой температуры / Т. И. Фотина, Н. С. Щербакова // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2006. – Вип. 7(17). – С. 114–116.

229. Удосконалення ветеринарно-санітарних заходів при виробництві екологічно чистої продукції птахівництва / Т. І. Фотіна, Р. В. Петров, М. М. Степаніщенко [та ін.] // Вісник Білоцерківського держ. аграрного ун-ту : зб. наук. праць. – Біла Церква, 2006. – Вип. 39. – С. 39–45.

Авторами також є: Г. А. Фотіна, О. М. Титова.

230. Харчова цінність страусинового м'яса в порівнянні з іншими видами тварин і птиці (оглядова стаття) / Р. В. Долбаносова, Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2006. – Вип. 7(17). – С. 31–33.

2007

231. Застосування новітніх засобів і методів санації об'єктів птахівництва та контроль їх ефективності : метод. рекомендації / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Г. А. Фотіна. – К., 2007. – 40 с.

232. Методичні вказівки по застосуванню сучасних засобів і методів санації об'єктів птахівництва та контроль їх ефективності / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Ю. М. Новожицька [та ін.]. – Суми, 2007. – 40 с.

Авторами також є: Г. А. Фотіна, М. М. Степаніщенко, О. М. Титова.

233. Ветеринарно-санітарна експертиза м'яса та субпродуктів великої рогатої худоби, уражених гельмінтозами / І. В. Коваль, Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2007. – Вип. 2(18). – С. 69-73.

234. Вивчення впливу різних доз мікотоксину ДОН на розвиток культури клітин кишечнику людини / Д. В. Цибульський, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2007. – Вип. 2(18). – С. 160–162.

235. Застосування каротиноїдів фірми «Ля-Рош» для підвищення якості яєць / Т. І. Фотіна, Т. В. Вершняк, О. І. Касяненко [та ін.] // Збірник наук. праць Луганського нац. аграрного ун-ту. – Луганськ, 2007. – С. 646–649.

Авторами також є: Р. В. Петров, В. М. Вершняк.

236. Застосування кормових пробіотиків на основі спорових штамів *Bacillus* sp. проти кампілобактеріозу / Т. І. Фотіна, В. В. Коптєв, М. М. Степанищенко // Ефективні корми та годівля. – 2007. – № 2. – С. 15–17.

237. Майбутнє ветеринарної медицини – в надійних руках / Т. І. Фотіна // Ветеринарна медицина України. – 2007. – № 7. – С. 39–40.

238. Моніторинг мікробіологічного стану систем питної води птахівничих господарств / Г. А. Фотіна, А. В. Березовський, Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2007. – Вип. 2(18). – С. 143–147.

2008

239. Аэрозольная обработка водоплавающей птицы пробиотиками / Н. И. Чаповский, А. Ю. Марченко, А. И. Фотин, Т. И. Фотина // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2008. – Вип. 9/1(21). – С. 107–112.

240. Аэрозольная обработка цыплят-бройлеров пробиотиками / Н. И. Чаповский, А. Ю. Марченко, А. И. Захаров, Т. И. Фотина // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2008. – Вип. 9/1(21). – С. 101–105.

241. Експериментальне випробування дезінфектанту бровадез-плюс щодо збудників туберкульозу / В. Кассіч, Т. Фотіна, Г. Фотіна, В. Дзюба // Ветеринарна медицина України. – 2008. – № 3. – С. 39–40.

242. Контамінація курячих яєць збудниками кампілобактеріозу / Т. І. Фотіна, О. І. Касяненко, Т. В. Вершняк // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту.

Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2008. – Вип. 9/2(22). – С. 88–90.

243. Порівняльна характеристика сучасних препаратів для дезінфекції / Т. І. Фотіна, Т. В. Вершняк, Г. А. Фотіна, О. І. Касяненко // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2008. – Вип. 9/1(21). – С. 97–99.

244. Селеновая революция: новые представления о роли селена в питании животных (обзорная статья) / П. Ф. Сурай, Т. Т. Папазян, Т. И. Фотина // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2008. – Вип. 9/2(22). – С. 75–81.

2009

245. Збудники основних ектопаразитозів свійських птахів та аспекти застосування сучасних засобів і методів контролю їх на об'єктах птахівництва : метод. рекомендації / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. В. Нагорна. – К., 2009. – 32 с.

246. Мікотоксикози свиней та птиці: основи діагностики, засоби та методи лікувально-профілактичної корекції : метод. рекомендації / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Ю. А. Гузь, Д. В. Цибульський. – К., 2009. – 42 с.

247. Попередження та ліквідація заразних хвороб риб : метод. рекомендації для виробництва / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Р. В. Петров [та ін.]. – Суми, 2009. – 56 с.

Авторами також є: О. М. Калашник, Н. А. Шевченко, Н. В. Горчанок, Н. С. Щербакова.

248. Біогаз / Т. Фотіна [та ін.] // Біоенергетичний потенціал лісостепової і поліської зон України та перспективи його

використання : монографія / за заг. ред. В. І. Ладики. – Суми, 2009. – С. 136–158.

249. Альтернативні ветеринарно-санітарні заходи при виробництві екологічно чистої продукції птахівництва / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Г. А. Фотіна [та ін.] // Науково-техн. бюлетень Ін-ту біології тварин та ДНДКІ ветпрепаратів та корм. добавок. – Львів, 2009. – Вип. 10, № 4. – С. 40–45.

Авторами також є: Ю. І. Дяченко, Д. Г. Піщанський.

250. Визначення антимікробної активності препарату «САНТАНА» / Т. І. Фотіна, Т. В. Вершняк, Ф. С. Марченко, І. В. Гапонов // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2009. – Вип. 3(24). – С. 132–135.

251. Визначення цитотоксичного ефекту деоксиніваленолу, ніваленолу, 3-ацетилдеоксинваленолу та 15-0-ацетил-4-деоксиніваленолу на клітини кишковика свині ірес-1 за допомогою оцінки кількості вивільненого ензиму лактату дегідрогенази (LDH) / Д. В. Цибульський, Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2009. – Вип. 2(23). – С. 127–131.

252. Використання пробіотичних аерозолей для підвищення фізіологічних кондицій курчат-бройлерів / Т. І. Фотіна, О. І. Захаров, М. І. Чаповський, Ю. Ф. Марченкова // Ефективне птахівництво. – 2009. – № 3. – С. 52–55.

253. Дифференциальная диагностика псевдоаллергических реакций на туберкулин / В. Ю. Кассич, Т. И. Фотина, А. А. Фотина // Инновационное развитие аграрного сектора экономики: взгляд молодых ученых : материалы междунар. конф. – Курск, 2009. – С. 52–56.

254. Диференціально-діагностичні ознаки кампілобактерій / Т. І. Фотіна, О. І. Касяненко, Т. В. Вершняк // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2009. – Вип. 3(24). – С. 135–138.
255. Листерія: привычная проблема, новые решения / Ю. Е. Дворская, Т. И. Фотина // Эффективное птицеводство. – 2009. – № 6. – С. 44–48.
256. Моніторинг показників діастазної активності в межах Сумської області / Т. І. Фотіна, Т. В. Бойко, А. І. Черкай // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2009. – Вип. 6(25). – С. 131–133.
257. Мониторинг туберкулеза и других зоонозов на Украине (1976-2009 г.г.) / В. Ю. Кассич, Т. И. Фотина, А. А. Фотина // Инновационное развитие аграрного сектора экономики: взгляд молодых ученых : материалы междунар. конф. – Курск, 2009. – С. 35–37.
258. Повышение диагностической эффективности питательных сред для культивирования микобактерий с использованием ростовых факторов / В. Ю. Кассич, Т. И. Фотина, А. А. Фотина // Инновационное развитие аграрного сектора экономики: взгляд молодых ученых : материалы междунар. конф. – Курск, 2009. – С. 44–47.
259. Порівняльна характеристика сучасних препаратів для дезінфекції / Т. І. Фотіна, Т. В. Вершняк, Т. В. Гурова, О. І. Касяненко // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2009. – Вип. 3(24). – С. 129–131.
260. Сальмонелла: привычная проблема, новые решения / Ю. Е. Дворская, Т. И. Фотина // Эффективное птицеводство. – 2009. – № 5. – С. 42–44.

261. Система протиепізоотичних заходів при гнійно-некротичних ураженнях копитець у корів, викликаних асоціацією умовно-патогенних мікроорганізмів / Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Науково-техн. бюлетень Ін-ту біології тварин та ДНДКІ ветпрепаратів та корм. добавок. – 2009. – Вип. 10, № 4. – С. 318–322.

262. Спорадичний випадок чорноплямистої хвороби риби / Т. І. Фотіна, Р. В. Петров // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2009. – Вип. 2(23). – С. 125–127.

263. Теоретичні та практичні аспекти кампілобактеріозу в експерименті на кролях / О. І. Касяненко, Т. І. Фотіна, І. М. Сахацький // Ветеринарна медицина України. – 2009. – № 12. – С. 30–33.

264. Хламидиоз животных (этиология, распространение, клиническое проявления, средства специфической профилактики) / В. Ю. Кассич, Т. И. Фотина, А. А. Фотина // Инновационное развитие аграрного сектора экономики: взгляд молодых ученых : материалы междунар. конф. – Курск, 2009. – С. 41–43.

2010

265. Кампілобактеріоз птиці : монографія / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, О. І. Касяненко, Ю. Є. Дворська ; Сумський нац. аграрний ун-т. – Суми, 2010. – 141 с.

266. Загальна та ветеринарна екологія : навч. посібник / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, М. В. Розпутній [та ін.]. – К. : ДІА, 2010. – 504 с.

Авторами також є: Т. В. Вершняк, Г. А. Фотіна.

267. Виділення збудника *Listeria monocytogenes* в продуктах птахівництва : метод. рекомендації / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Ю. Є. Дворська. – К., 2010. – 11 с.

268. Методичні рекомендації щодо альтернативних методів корекції та запобігання маститу у корів / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, С. Л. Хомутов. – К., 2010. – 16 с.

269. Актиген против сальмонеллы! / Ю. Е. Дворская, Т. И. Фотина // Эффективное птахівництво. – 2010. – № 9. – С. 32–33.

270. Визначення гострої токсичності експериментального препарату ТімТіл / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько, В. В. Сенча // Біологія тварин. – Львів, 2010. – Т. 12, № 1. – С. 145–150.

271. Визначення оптимальної терапевтичної дози експериментального препарату ТімТіл / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Вісник Білоцерківського нац. аграрного ун-ту : зб. наук. праць. – Біла Церква, 2010. – Вип. 4(76). – С. 21–24.

272. Визначення оптимальної терапевтичної дози експериментального препарату ТімТіл-150 / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько, В. В. Сенча // Вісник Білоцерківського нац. аграрного ун-ту : зб. наук. праць. – Біла Церква, 2010. – Вип. 6(79). – С. 21–24.

273. Використання препарату Ветокс-1000 для лікування колибактерізу молодняка свиней / Т. І. Фотіна, Л. В. Нагорна, І. В. Гапонов // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2010. – Вип. 8(27). – С. 140–142.

274. Дезінфекція виробничих приміщень неблагополучних щодо туберкульозу господарств з використанням препарату «Бровадез-плюс» / В. Ю. Кассіч, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський [та ін.] // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2010. – Вип. 8(27). – С. 42–44.

Авторами також є: М. Д. Камбур, Г. А. Фотіна, О. В. Кассіч, І. П. Полоз, О. А. Власенко.

275. Дезінфекція як метод профілактики хвороб великої рогатої худоби, викликаних умовно-патогенною мікрофлорою / Л. Г. Улько, А. В. Березовський, Т. І. Фотіна // Матеріали науч.-практ. конф. викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ, (27-29 квітня 2010 р.). – Суми, 2010. – Т. 2. – С. 61.

276. Етіопатогенез та лікувально-профілактичні заходи при гнійно-некротичних ураженнях дистального відділу кінцівок у корів / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Л. Г. Улько // Матеріали Міжнар. конгресу спеціалістів вет. медицини, 7-8 жовтня 2010 р. – К., 2010. – С. 100–104.

277. Еще раз о стрессах / Питер Сурай, Татьяна Фотина // Эффективное птицеводство. – 2010. – № 8. – С. 20–25.

278. Клинические и патологоанатомические изменения при кампилобактериозе птицы в эксперименте / О. И. Касьяненко, Т. И. Фотина // Материалы межрегиональной науч.-практ. конф. ГНУ СамНИВС Россельхозакадемии. – Самара, 2010. – С. 34–37.

279. Контамінація м'яса птиці як джерело харчової токсикоінфекції / Ю. Є. Дворська, Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2010. – Вип. 8(27). – С. 10–13.

280. Лаборатория «Ветеринарная медицина» – инновация в учебном процессе / А. В. Березовский, Т. И. Фотина // Образование. Инновации. Качество : материалы IV Междунар. науч.-метод. конф., (г. Курск, 6-7 апреля 2010 г.) – Курск : Изд-во КГСХА, 2010. – С. 169–171.

281. Обґрунтування складу та доклінічна перевірка препарату «Бі-септим» / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Н. С. Щербаківа // Актуальные проблемы современного

птицеводства : матеріали XI Укр. конф. по птицеводству с міжнарод. участієм, (г. Алушта, 14-17 сент. 2010 г.). – Х., 2010. – С. 29–37.

282. Особливості ветеринарно-санітарної оцінки риби при лерніозі / Т. І. Фотіна, Р. В. Петров // Проблеми зооінженерії та вет. медицини : зб. наук. праць Харківської держ. зоовет. академії. – Х. : РВВ ХДЗВА, 2010. – Вип. 21, т. 2, ч. 2. – С. 300–303.

283. Патогенетические свойства микрофлоры изолированной из гнойно-некротических очагов дистального отдела конечностей у коров / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский // Инновационные процессы в АПК : сб. трудов II Междунар. науч.-практ. конф. преподавателей, молодых ученых, аспирантов и студентов, посв. 50-летию образования РУДН. – М., 2010. – С. 231–233.

284. Патоморфологічні зміни при кампілобактеріозі сільськогосподарської птиці в експерименті / О. І. Касяненко, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський // Ветеринарна медицина України. – 2010. – № 8. – С. 27–30.

285. Пробиотики у лікуванні та профілактиці вагінальних інфекцій / Т. І. Фотіна, В. В. Коптєв // Здоров'я тварин і ліки. – 2010. – № 12. – С. 19–21.

286. Профилактика контаминации кампилобактериями тушек птицы / О. И. Касьяненко, Т. И. Фотина // Проблемы сельскохозяйственного производства на современном этапе и пути их решения : материалы XIV междунар. науч.-произв. конф., (г. Белгород, 17-20 мая 2010 г.). – Белгород, 2010. – С. 70.

287. Радіаційна стерилізація мікроорганізмів / В. Ю. Кассіч, Т. І. Фотіна, М. Д. Камбур, О. В. Кассіч // Вісник Сумського

нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2010. – Вип. 8(27). – С. 44–49.

288. Роль микробной ассоциации в возникновении и развитии гнойно-некротических заболеваний конечностей у коров / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский // Материалы IV науч.-практ. конф. Междунар. ассоциации паразитологов, (4-5 ноября 2010 г.). – Витебск : ВГАВМ, 2010. – С. 200–205.

289. Состояние антиоксидантной и иммунной системы коров при болезнях копытец / Т. И. Фотина, А. В. Березовский, Л. Г. Улько // Материалы Междунар. конф., посв. 80-летию основания гос. аграрного ун-та Армении, (г. Ереван, 21-23 октября 2010 г.) – Ереван, 2010. – С. 128–132.

290. Теоретичні та практичні аспекти контролю основного спектру умовно-патогенних мікроорганізмів пригнійно-некротичних захворюваннях кінцівок дистального відділу у продуктивних тварин / Г. А. Фотіна, Л. Г. Улько, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський // Мікробіологія у сучасному с.-г. виробництві : матеріали VII наук. конф. молодих вчених, (м. Чернігів, 21-23 вересня 2010 р.). – Чернігів : ЦНТУІ, 2010. – С. 76–78.

291. Усовершенствование ветеринарно-санитарной экспертизы продуктов убоя птицы при кампилобактериозе / О. И. Касьяненко, Т. И. Фотина // Ветеринарная медицина. Современные проблемы и перспективы развития : материалы междунар. науч.-практ. конф. СГАУ им. Н. И. Вавилова, (г. Саратов, 3-6 мая 2010 г.). – Саратов, 2010. – С. 213–215.

292. Усовершенствование ветеринарно-санитарной экспертизы продуктов убоя птицы при кампилобактериозе / О. И. Касьяненко, Т. И. Фотина // Материалы II Междунар. науч.-практ. конф. преподавателей, аспирантов и

студентов, посвященної 50-летию образования РУДН, (г. Москва, 24-26 марта 2010 г.). – М., 2010. – С. 161–164.

293. New tool increase reproduction in cows / A. Berezovskiy, A. Fotin, T. Fotina, J. Dvorska // Restoration of Endangered and Extinct Animals. – Poznan, 2010. – P. 206–207.

2011

294. Ветеринарна імунологія : навч. посібник / А. М. Головка, Т. І. Фотіна, В. Ю. Кассіч [та ін.] ; ред. Т. І. Фотіна. – 1-е вид. – К. : Аграрна освіта, 2011. – 160 с.
Авторами також є: А. В. Березовський, В. О. Ушкаков, А. І. Фотін, О. В. Волосянко, Л. В. Нагорна.

295. Безпека продукції птахівництва : метод. рекомендації / Ю. Є. Дворська, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Г. А. Фотіна. – К., 2011. – 23 с.

296. Етіологія, терапія та особливості профілактики бактеріальних хвороб копитець у корів : метод. рекомендації / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько, Г. А. Фотіна [та ін.]. – К., 2011. – 24 с.

297. Методичні рекомендації з виділення мікроорганізмів роду *Samrulobacter* з продукції птахівництва та порядку її ветеринарно-санітарної експертизи / П. І. Вербицький, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, О. І. Касяненко. – К., 2011. – 36 с.

298. Проведення мікробіологічного контролю виводу та вирощування курчат : метод. рекомендації / Г. А. Фотіна, Ю. Є. Дворська, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський [та ін.]. – К., 2011. – 12 с.

299. Профілактика лістеріозу при виробництві м'ясних продуктів : метод. рекомендації / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Ю. Є. Дворська [та ін.]. – К., 2011. – 15 с.

Авторами також є: О. І. Касяненко, Р. В. Петров.

300. Робочий зошит для лабораторно-практичних занять з ветеринарно-санітарної експертизи (1 семестр), призначений для студентів вищих навчальних закладів за фахом 7.130501 «Ветеринарна медицина» / Р. В. Петров, О. І. Касяненко, Т. І. Фотіна. – Суми, 2011. – 70 с.

301. Биобезопасность : залог здоровья птицы / Т. И. Фотина, А. А. Фотина, Ю. Е. Дворская // Эффективное птицеводство. – 2011. – № 7. – С. 27–31.

302. Визначення параметрів гострої токсичності нового антимікробного препарату «Оксипрол» на білих мишах / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Науково-техн. бюлетень Ін-ту біології тварин та ДНДКІ ветпрепаратів та корм. добавок. – Львів, 2011. – Вип. 12, № 3/4. – С. 312–320.

303. Визначення терапевтичної ефективності ранойоду при бактеріальних захворюваннях кінцівок у корів / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Проблеми зооінженерії та вет. медицини : зб. наук. праць Харківської держ. зоовет. академії. – Х. : РВВ ХДЗВА, 2011. – Вип. 23, ч. 2. – С. 409–413.

304. Використання препарату Ветокс-1000 при лікуванні аеромонозу коропів / Т. І. Фотіна, Р. В. Петров, Н. В. Горчанок // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2011. – Вип. 95. – С. 231–232.

305. Влияние кормовой добавки фармпак на биохимический и антиоксидантный профиль крови коров / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский // Совершенствование и внедрение современных технологий получения, переработки продуктов растениеводства : материалы междунар. науч.-практ. конф., (23 марта

2011 г.) / Уральская гос. академия вет. медицины. – Троицк : УГАВМ, 2011. – С. 282–286.

306. Влияние микробных ассоциаций на структуру внутренних органов лабораторных животных / Т. И. Фотина // Задачи ветеринарной науки в реализации Доктрины продовольственной безопасности Российской Федерации : материалы междунар. науч.-практ. конф., 16-17 марта 2011 г. / ГНУ ВНИИВВиМ ; Россельхозакадемия. – Покров, 2011. – С. 157–161.

307. Вплив антистрессового препарату ФІД-ФУД маджік антистрес МІКС на курчат-бройлерів у період росту / Г. А. Фотіна, Т. І. Фотіна, П. Ф. Сурай // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2011. – Вип. 2(29). – С. 158–162.

308. Доклиническое изучение фармакологической активности препарата «Ранойод» / А. В. Березовский, Т. И. Фотина, Л. Г. Улько // Ученые записки Витебской ордена «Знак Почета» гос. академии вет. медицины. – Витебск, 2011. – Т. 44, вып. 2, ч. 1. – С. 119–120.

309. Епізоотологічні та правові аспекти пероральної вакцинації проти сказу дикої фауни / В. Ю. Кассіч, В. Г. Скибицький, Т. І. Фотіна [та ін.] // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2011. – Вип. 2(29). – С. 63–65.

Авторами також є: О. В. Волосянко, С. А. Ничик, М. Д. Камбур, Г. І. Ребенко, А. І. Фотін, Г. А. Фотіна.

310. Етіологія та методи боротьби за асоціативних бактеріозів / Л. Г. Улько, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, О. В. Фотін // Екологічні проблеми сільськогосподарського виробництва : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених, (21-24 червня 2011 р.). – Яремче, 2011. – С. 183-184.

311. Инновационные технологии в диагностике гнойно-некротических болезней конечностей у коров / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский // Ученые записки Казанской гос. академии вет. медицины им. Н. Э. Баумана. – Казань, 2011. – Т. 208. – С. 244–248.
312. Кампілобактеріоз птиці (клінічна та патолого-анатомічна діагностика) / О. І. Касяненко, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський // Ветеринарна медицина України. – 2011. – № 5. – С. 13–15.
313. Качество скорлупы в яичном птицеводстве: внедрение инновационных технологий в производство / Питер Сурай, Татьяна Фотина // Сучасне птахівництво. – 2011. – № 1. – С. 8–12.
314. Мікотоксини підвищують чутливість бройлерів до збудників харчових токсикоінфекцій / Юлія Дворська, Тетяна Фотіна // Ефективне птахівництво. – 2011. – № 9. – С. 8–10.
315. Мікробне обсіменіння продуктів забою великої рогатої худоби за асоціативних бактеріозів / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Л. Г. Улько // Збірник наук. праць Вінницького НАУ. – Вінниця, 2011. – Вип. 11(51). – С. 216–219.
316. Новий препарат для лікування асоціативних бактеріозів великої рогатої худоби / Л. Г. Улько, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, В. В. Сенча // Матеріали наук.-практ. конф. викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ, (20-29 квітня 2011 р.). – Суми, 2011. – Т. 2. – С. 64.
317. Оптимизация контроля основных хозяйственно-значимых бактериозов крупного рогатого скота / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский, А. А. Фотина // Ветеринарная медицина XXI века: инновации, опыт,

проблемы и пути решения : материалы науч.-практ. конф. – Ульяновск, 2011. – Т. 1. – С. 181–184.

318. Осторожно, листерия! / Ю. Е. Дворская, Т. И. Фотина // Тваринництво сьогодні. – 2011. – № 2. – С. 70–71.

319. Осторожно: сальмонелла! / Ю. Е. Дворская, Т. И. Фотина // Тваринництво сьогодні. – 2011. – № 6. – С. 14–16.

320. Оценка качества говядины при гнойно-некротических поражениях дистального отдела конечностей / Т. И. Фотина, А. В. Березовский, Л. Г. Улько, А. А. Фотина // Достижения современной науки и практики в области охраны здоровья животных и человека : материалы региональной науч.-практ. межвуз. конф. / Самарская науч.-исслед. вет. станция Россельхозакадемии. – Самара, 2011. – С. 187–193.

321. Оцінка ранозаживляючої та протизапальної дії експериментального препарату «Присипка для ран 10%» / Л. Г. Улько, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський // Науковий вісник Львівського нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького. – Львів, 2011. – Т. 13, № 2, ч. 1. – С. 270–283.

322. Оцінка якості та безпеки м'яса птиці за умов контамінації *campylobacter spp* / О. І. Касяненко, Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2011. – Вип. 2(29). – С. 130–135.

323. Порівняльна оцінка методів індикації листерій та удосконалення поживного середовища / Ю. Є. Дворська, Т. І. Фотіна, В. О. Долгорукова // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2011. – Вип. 2(29). – С. 60–63.

324. Профилактическая эффективность кормовой добавки фармпак при ассоциативных бактериозах крупного рогатого скота / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский, А. А. Фотина // Повышение интенсивности и конкурентоспособности отраслей животноводства : тезисы к Междунар. науч.-практ. конф., (г. Жодино, 14-15 сент. 2011 г.). – Жодино, 2011. – С. 374–377.

325. Результати визначення хронічної токсичності препарату «Оксипрол™» / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Науковий вісник Львівського нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С. З. Ґжицького. – Львів, 2011. – Т. 13, № 3(38), ч. 4(50). – С. 3–14.

326. Состояние антиоксидантной и иммунной систем у высокопродуктивных коров при болезнях копыт / Т. И. Фотина, А. В. Березовский, Л. Г. Улько // Известия гос. аграрного ун-та Армении. – Ереван, 2011. – № 1. – С. 105–108.

327. Стоит ли экономить на кормах в бройлерном производстве? / Б. Егоров, Т. Фотина, П. Сурай, О. Величко // Корми і факти. – 2011. – № 8. – С. 10–14.

328. Сучасні підходи до діагностики бактеріальних хвороб кінцівок великої рогатої худоби / Л. Г. Улько, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський // Матеріали Міжнар. конгресу спеціалістів вет. медицини, (6-8 жовтня 2011 р.). – К., 2011. – С. 144–145.

329. Удосконалення засобів боротьби з асоціативними бактеріозами великої рогатої худоби / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько, С. Л. Хомутов // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2011. – Вип. 95. – С. 237–239.

330. Фармако-токсикологическая оценка препарата ТимТил и его эффективность при гнойно-некротических заболеваниях конечностей у коров / Л. Г. Улько, А. В. Березовский, Т. И. Фотина [та ін.] // Актуальные проблемы вет. фармакологии, токсикологии и фармации : материалы III Съезда фармакологов и токсикологов России. – СПб. : Изд-во СПбГАВМ, 2011. – С. 456–458.

Авторами також є: В. В. Сенча, А. А. Фотина.

331. Экспериментальный листериоз бройлеров / Ю. Е. Дворская, Т. И. Фотина // Тваринництво сьогодні. – 2011. – № 3. – С. 68–70.

332. Эпизоотологический мониторинг ассоциативных бактериозов крупного рогатого скота / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский, А. А. Фотина // Проблемы сельскохозяйственного производства на современном этапе и пути их решения : материалы XV междунар. науч.-практ. конф., (г. Белгород, 23-26 мая 2011 г.). – Белгород : Изд-во Белгородской ГСХА, 2011. – С. 96.

333. Эпизоотический контроль ассоциативных бактериозов конечностей крупного рогатого скота / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский, А. А. Фотина // Эколого-географические аспекты инфектологии : материалы Всерос. науч. конф. – Новосибирск, 2011. – С. 222–227.

334. Эффективность патогенетической терапии при гнойно-некротических болезнях конечностей у коров / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский // Материалы междунар. конф. по патофизиологии животных, посвященной 90-летию кафедры пат. физиологии СПбГАВМ, (25-26 мая 2011 г.) – СПб. : Изд-во ФГОУ ВПО «СПбГАВМ», 2011. – С. 121–123.

335. Якісна оцінка риби та рибопродуктів при аеромонозі коропів та товстолобиків / Т. І. Фотіна, Р. В. Петров // Науковий вісник Львівського нац. ун-ту вет. медицини

ім. С. З. Гжицького. Серія: «Ветеринарні науки». – Львів, 2011. – Т. 13, ч. 4., № 4(50). – С. 349–351.

2012

336. Харчові токсикоінфекції / Ю. Є. Дворська, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Г. А. Фотіна. – Суми, 2012. – 115 с.

337. Хвороби птиці : навч. посібник / А. В. Березовський, В. В. Герман, Т. І. Фотіна, Г. А. Фотіна. – К. : ДІА, 2012. – 328 с.

338. Обґрунтування та особливості використання комплексних антибактеріальних препаратів у технологіях промислового птахівництва : метод. рекомендації / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Г. А. Фотіна. – Суми, 2012. – 37 с.

339. Американський гнилець бджіл та заходи для запобігання йому / Т. І. Фотіна // Український пасічник. – 2012. – № 2. – С. 34–37.

340. Антистресові препарати / П. Сурай, Т. Фотіна // Наше птахівництво. – 2012. – № 8. – С. 77–82.

341. Ассоциативные бактериозы конечностей у крупного рогатого скота и методы их лечения / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский // Аграрная наука – сельскохозяйственному производству Сибири, Монголии, Казахстана и Болгарии : сб. тезисов XV Междунар. науч.-практ. конф., 30-31 июля 2012 г. – Петропавловск [Республика Казахстан], 2012. – Т. 2. – С. 267–269.

342. Будущее яичного птицеводства : Куда идет Европа и Украина / Т. И. Фотина // Корми і факти. – 2012. – № 4. – С. 16–21.

343. Ветеринарно-санітарна оцінка якості м'яса великої рогатої худоби при фасціольозі / Т. І. Фотіна, І. В. Коваль // Проблеми зооінженерії та вет. медицини : зб. наук. праць

Харківської держ. зоовет. академії. – Х., 2012. – Вип. 25, т. 1, ч. 2 : Ветеринарні науки. – С. 258–263.

344. Визначення складу селективної домішки антибактеріальних препаратів до поживних середовищ для ізоляції *Campylobacter* spp. / Т. І. Фотіна, О. І. Касяненко // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2012. – Вип. 1(30). – С. 78–83.

345. Витагены – следующий шаг после нутригеномики: уроки птицеводства / Т. И. Фотина // Птахівництво : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2012. – Вип. 69. – С. 429–436.

346. Ектопаразити водоплавної птиці в господарствах північно-східного регіону України та лікувально-профілактичні заходи щодо їх ліквідації / Т. І. Фотіна, Л. В. Нагорна // Науково-техн. бюлетень ін-ту біології тварин та ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок. – Львів, 2012. – Вип. 13, № 3/4. – С. 171–174.

347. Эффективность препаратов окситетрациклина за бронхопневмонии телят бактериальной этиологии / Т. И. Фотина, Л. Г. Улько, Г. А. Фотина // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2012. – Вип. 7(31). – С. 107–110.

348. Исследования токсичности препарата «Ранойод» при нанесении на кожу лабораторных животных / Т. И. Фотина, А. В. Березовский, Л. Г. Улько // Сборник науч. статей Таджикского аграрного ун-та им. Ширихшон Шитимур. – Душанбе, 2012. – С. 293–296.

349. Контроль бактериальной зараженности корма: проблемы и решения / Т. И. Фотина, П. Ф. Сурай // Сучасна вет. медицина. – 2012. – № 5. – С. 70–74.

350. Контамінація на конвеєрі / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2012. – № 4. – С. 70–74.

351. Кормить птицу дешевыми комбикормами – дорого? / Питер Сурай, Б. В. Егоров, Т. И. Фотина // Корми і факти. – 2012. – № 5. – С. 6–7.

352. Микробная контаминация корма в птицеводстве: скрытая угроза / В. П. Бородай, Т. И. Фотина, П. Ф. Сурай // Сучасне птахівництво. – 2012. – № 5. – С. 25–30.

353. Молекулярные механизмы иммуносупрессии: есть ли «свет в конце тоннеля»? Часть I / П. Ф. Сурай, Т. И. Фотина // Сучасна вет. медицина. – 2012. – № 6. – С. 22–25.

354. Некоторые свойства штаммов *Proteus vulgaris* и *Proteus mirabilis*, выделенных из гнойно-некротических поражений дистального отдела конечностей крупного рогатого скота / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский // Проблемы и тенденции инновационного развития агропромышленного комплекса и аграрного образования России : материалы Междунар. науч.-практ. конф. – Белгород ; пос. Персиановский, 2012. – Т. III. – С. 98–104.

355. Обґрунтування складу та ефективності застосування препарату «Бі-септим» за умови інфікування птиці *Campilobacter* spp. / О. І. Касяненко, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський [та ін.] // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2012. – Вип. 7(31). – С. 98–102.

Авторами також є: Р. В. Долбаносова, Ю. В. Мазур.

356. Основні аспекти зооветеринарного забезпечення галузі страусівництва / Т. І. Фотіна, Р. В. Долбаносова // Птахівництво : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2012. – Вип. 69. – С. 443–451.

357. Потенційний ризик та якість безпеки продуктів птахівництва / Т. І. Фотіна, І. В. Коваленко // Птахівництво : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2012. – Вип. 69. – С. 451–460.

358. Пути защиты от сальмонеллы в свиноводстве и снижение общей бактериальной обсемененности кормов / Питер Сурай, Т. И. Фотина // Свиноводство України. – 2012. – № 10/11. – С. 36–39.

359. Розробка альтернативного методу профілактики кампілобактеріозу птиці / Т. І. Фотіна, О. І. Касяненко, Р. В. Долбаносова // Проблеми зооінженерії та вет. медицини : зб. наук. праць Харківської держ. зоовет. академії. – Х., 2012. – Вип. 25, ч 2 : Ветеринарні науки. – С. 224–229.

360. Розробка ефективних схем дезінсекції в умовах птахогосподарств України / Т. І. Фотіна, Л. В. Нагорна // Птахівництво : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2012. – Вип. 69. – С. 76–80.

361. Сальмонелла в пищевой цепи – есть ли свет в конце тоннеля? / Питер Сурай, Т. И. Фотина // Корми і факти. – 2012. – № 10/11. – С. 18–23.

362. Свойства стрептококков, изолированных от коров с поражениями копыт / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина, А. В. Березовский // Научное обеспечение агропром. производства : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Курск : Изд-во Курской ГСХА, 2012. – С. 145–150.

363. Снижение степени контаминации кампилобактериями тушек птицы / Т. И. Фотина, О. И. Касьяненко // Материалы XVII междунар. конф. НП «Научный центр по птицеводству». – Х., 2012. – С. 632–633.

364. Стреси у птахівництві: методи профілактики / П. Сурай, Т. І. Фотіна // Пропозиція. – 2012. – № 10. – С. 132–134.

365. Стреси у птахівництві: молекулярні механізми / П. Сурай, Т. Фотіна // Пропозиція. – 2012. – № 9. – С. 130–132.

366. Сучасний метод діагностики прихованих маститів / Т. І. Фотіна, А. Г. Левченко // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2012. – Вип. 7(31). – С. 102–106.

367. Фармако-токсикологическая оценка препарата «Оксипрол» и его эффективность при бактериальных заболеваниях конечностей у коров / А. В. Березовский, Т. И. Фотина, Л. Г. Улько // Эффективные и безопасные лекарственные средства в ветеринарии : материалы II междунар. конгресса вет. фармакологов и токсикологов, посвященного 80-летию заслуженного деятеля наук РФ, профессора Соколова Владимира Дмитриевича. – СПб. : Изд-во ФГБОУ ВПО «СПбГАВМ», 2012. – С. 46–49.

368. Физиологические и технологические стрессы при отъеме поросят. Защитный эффект антистрессового препарата / И. В. Гапонов, Т. И. Фотина, П. Ф. Сурай // Свиноводство України. – 2012. – № 6. – С. 6–9.

369. Фундамент якості / Т. Фотіна // Наше птахівництво. – 2012. – № 5. – С. 84–86.

370. Щоб стрес не вбив / П. Сурай, Т. Фотіна // Наше птахівництво. – 2012. – № 7. – С. 72–76.

371. Эффективность препарата «Оксипрол» при ассоциированных бактериозах конечностей у коров / Л. Г. Улько, Т. И. Фотина // Инновации в вет. медицине, биологии, зоотехнии : материалы XI междунар. конф. молодых ученых, (г. Витебск, 24-25 мая 2012 г.). – Витебск : ВГАВМ, 2012. – С. 120–121.

372. Эшерихии в пищевой цепи – есть ли свет в конце тоннеля? / Питер Сурай, Т. И. Фотина // Корми і факти. – 2012. – № 12. – С. 20–25.

373. Changes in broiler chick tissue concentrations of lipid-soluble antioxidants immediately post-hatch / T. I. Fotina, P. F. Surai, N. H. Sparks // Comp. Biochem. Physiol. Part A: Mol. Integr. Physiol. – 2012. – № 160(1). – P. 68–71.

374. Chemical treatment of animal feed and water for the control of Salmonella / A. D. Wales, T. I. Fotina, R. H. Davies // Foodborne Pathog Dis. – 2012. – № 7. – P. 3–15.

375. Microbiological monitoring of escherichiosis pathogens / T. I. Fotina // 24 Worlds Poultry Congress. – Brazilia, 2012. – P. 138–150.

376. Spectrum of serovariants of Salmonella persistent in organism of poultry of Ukraine / T. I. Fotina, A. I. Fotin // XV World's Poultry Veterinary Congress. – Bremen [Germany], 2012. – P. 188–204.

2013

377. Ветеринарно-санітарна експертиза риби, морських ссавців та безхребетних тварин / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Р. В. Петров, Н. В. Горчанок. – Вінниця : Нова книга, 2013. – 118 с.

378. Стерилізація і ветеринарно-санітарна експертиза м'ясних консервів / Т. І. Фотіна. – Вінниця : Нова книга, 2013. – 119 с.

379. Використання препарату Авесстим у птахівництві : метод. рекомендації / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Г. А. Фотіна, А. В. Коваленко. – Суми, 2013. – 8 с.

380. Визначення антибактеріальної активності препарату «Цефтиоклін» щодо збудників бактеріальних інфекцій /

Т. І. Фотіна, А. Г. Левченко // Ветеринарна біотехнологія. – 2013. – Бюл. № 22. – С. 626–632.

381. Визначення гострої токсичності препарату «Цефтіоклін» в експерименті / Т. І. Фотіна, А. Г. Левченко // Аграрний вісник Причорномор'я : зб. наук. праць / Одеський держ. аграрний ун-т. – Одеса, 2013. – Вип. 68 : Ветеринарні науки. – С. 291–296.

382. Визначення чутливості ешерихій до цефтіокуру / Т. І. Фотіна // Матеріали XI Міжнар. конгресу спеціалістів вет. медицини, (3-4 жовтня 2013 р.). – К., 2013. – С. 61–63.

383. Визначення чутливості лістерій до цефтіокуру / Т. І. Фотіна, Ю. Є. Дворська // Матеріали XI Міжнар. конгресу спеціалістів вет. медицини, (3-4 жовтня 2013 р.). – К., 2013. – С. 58–59.

384. Визначення санітарно-мікробіологічних показників повітря, ґрунту та води підприємств з виробництва товарного молока / Т. І. Фотіна, Л. В. Нагорна, Г. А. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2013. – Вип. 2(32). – С. 41–43.

385. Від чого залежить успіх вакцинації птиці / Т. І. Фотіна // Пропозиція. – 2013. – № 6. – С. 175–177.

386. Віруси атакують / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2013. – № 5. – С. 98–99.

387. Гістомоноз індички / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2013. – № 6. – С. 101–107.

388. Дезінфекція – залог благополуччя галузі птахівництва / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2013. – № 8. – С. 61–68.

389. Ефективність препарату Оксипрол при асоційованих бактеріозах кінцівок у корів / Л. Г. Улько, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський // Ветеринарна біотехнологія. – 2013. – Бюл. № 22. – С. 602–607.
390. Знайти і зупинити / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2013. – № 3. – С. 68–70.
391. Контроль контамінації продукції птицеводства сальмонеллой / Т. И. Фотина, Ю. Е. Дворская // Вестник Курской ГСХА. – Курск, 2013. – Вып. 2. – С. 56–58.
392. Мікотоксини в кормах: оцінки ризиків / Т. І. Фотіна, Ю. Е. Дворська // Аграрний вісник Причорномор'я : зб. наук. праць / Одеський держ. аграрний ун-т. – Одеса, 2013. – Вип. 68 : Ветеринарні науки. – С. 62–70.
393. Молекулярные механизмы иммуносупрессии: есть ли «свет в конце тоннеля»? Часть II / П. Ф. Сурай, Т. І. Фотіна // Сучасна вет. медицина. – 2013. – № 1(37). – С. 26–27.
394. Обережно – кліщ / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2013. – № 2. – С. 72–76.
395. Определение антибактериальной активности препарата «Цефтиоклин» относительно возбудителей бактериальных инфекций / Т. И. Фотина, Л. Г. Улько, А. Г. Левченко // Труды Бурятского аграрного ун-та. – Улан-Удэ, 2013. – Ч. 2. – С. 211–215.
396. Особливості корекції популяції червоного курячого кліща в умовах птахогосподарств України / Т. І. Фотіна, Л. В. Нагорна // Птахівництво : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2013. – Вип. 69. – С. 352–357.
397. Оцінка бактерицидних властивостей дезінфекційного препарату Бі-дез / Т. І. Фотіна, І. В. Коваленко // Аграрний вісник Причорномор'я : зб. наук. праць / Одеський держ.

аграрний ун-т. – Одеса, 2013. – Вип. 68 : Ветеринарні науки. – С. 286–290.

398. Респіраторний мікоплазмоз / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2013. – № 6. – С. 68–71.

399. Рецепт здорової індички / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2013. – № 5. – С. 106–107.

400. Розробка методу зниження мікробної контамінації тушок птиці при переробці / Т. І. Фотіна, О. І. Касяненко, М. М. Собина, С. М. Гладченко // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2014. – Вип. 9(33), 2013. – С. 122–127.

401. Ротація антибактеріальних препаратів у птахівництві / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2013. – № 8. – С. 91–100.

402. Спектр и антибиотикорезистентность бактерий, выделяемых в животноводческих объектах / Т. И. Фотина, А. В. Березовский, Л. Г. Улько // Инновации как фактор развития АПК и сельских территорий : материалы междунар. науч.-практ. конф. – Смоленск, 2013. – Ч. 2. – С. 399–405.

403. Теоретичне та експериментальне обґрунтування технології отримання діагностичної кампілобактеріозної аглютинуючої сироватки / О. І. Касяненко, Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2013. – Вип. 2(32). – С. 43–46.

404. Удосконалення схеми ветеринарно-санітарних заходів для зниження мікробного тиску у свинарських господарствах / Т. І. Фотіна, Л. В. Нагорна, О. В. Фотін, І. В. Гапонов // Науковий вісник Львівського нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького. – Львів, 2013. – Ч. 4. – С. 206–212.

405. Якість та безпека продуктів птахівництва / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво.– 2013. – № 4. – С. 82–86.

406. Milk production and consumption in Ukraine: ecological and economic aspect / V. I. Ladyka, T. I. Fotina, O. P. Slavkova // Труды Краковского аграрного ун-та. – Краков, 2013. – Ч. 2. – С. 149–151.

407. Determination of protective mikrostimulin capacity in poueltry / A. V. Berezovskiy, H. A. Fotina, T. I. Fotina, A. V. Kovalenko // Микроэлементы в медицине. – М., 2014. – Т. 15, вып. 2. – С. 18–21.

408. The productive indicators of bees colonies by the influence of immunostimulant «Avesstym» / T. Fotina, T. Boyko // XXXXIII international apicultura congress «Apimondia». – Kyiv, 2013. – P. 44–46.

2014

409. Нормалізація функцій природної резистентності та адаптаційних властивостей організму поросят-сисунів при застосуванні комплексних імуностимулюючих препаратів : монографія / А. М. Нікітенко, В. В. Малина, В. А. Гришко [та ін.].– Біла Церква, 2014. – 194 с.

Авторами також є: В. П. Лясота, Т. І. Фотіна, О. В. Фотін, І. В. Гапонов.

410. Аналіз дослідження соматичних клітин молока кіз і моніторингові визначення їх рівня в стадах східного регіону України / Л. М. Ладика, Т. І. Фотіна, О. Б. Кисельов [та ін.] // Вісник аграрної науки. – 2014. – № 8. – С. 33–37.

Авторами також є: Н. П. Русько, С. О. Шаповалов, Т. М. Рижкова.

411. Антибіотикотерапія за ускладненого перебігу некробактеріозу великої рогатої худоби / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько // Матеріали XII

Міжнар. конгресу спеціалістів вет. медицини, 9-10 жовтня 2014 р. – К. : Компринт, 2014. – С. 36–38.

412. Ветеринарно-санітарна оцінка забою свиней за використання дезінфектанту «Біоцидін» / Т. І. Фотіна, О. І. Шкромада // Проблеми зооінженерії та вет. медицини : зб. наук. праць Харківської держ. зоовет. академії. – Х. : РВВ ХДЗВА. – Х., 2014. – Вип. 28, ч. 2. – С. 154–158.

413. Дезінфектант Бі-дез™ для дезінфекції птахівничих приміщень яєчного напрямку / Т. І. Фотіна, Г. А. Фотіна, І. А. Олефір // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2014. – Вип. 6(35). – С. 77–81.

414. Епізоотологічний моніторинг, клінічні ознаки та патологоанатомічні зміни за пастерельозу (холери) птиці в асоціаціях з деякими інфекційними та інвазійними захворюваннями / В. М. Плис, Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2014. – Вип. 6(35). – С. 114–122.

415. Ефективність використання специфічних засобів в системі контролю асоційованих бактеріозів кінцівок великої рогатої худоби / Л. Г. Улько, Т. І. Фотіна // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2014. – Вип. 1(34). – С. 96–101.

416. Імуномодулятори в птахівництві / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2014. – № 3. – С. 59–65.

417. Новий дезінфектант для дезінфекції транспортних засобів / Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько, Г. А. Фотіна // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2014. – Вип. 98. – С. 22–26.

418. Розробка методів і засобів забезпечення мікробіологічної безпеки об'єктів ветеринарного нагляду / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько [та ін.] //

Матеріали XII Міжнар. конгресу спеціалістів вет. медицини, 9-10 жовтня 2014 р. – К. : Компринт, 2014. – С. 70–72.

Авторами також є: Г. А. Фотіна, А. В. Бабарук.

419. Сучасний стан і можливості рішення проблеми дезінфекції транспортних засобів / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Л. Г. Улько // Науковий вісник Львівського нац. ун-ту вет. медицини та біотехнологій ім. С. З. Ґжицького. Серія: «Ветеринарні науки». – Львів, 2014. – Т. 16, № 3(60), ч. 3. – С. 410–417.

420. Сучасні детоксиканти мікотоксинів: аналіз вітчизняного ринку / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Ю. Є. Дворська, О. А. Розпутня // Вісник Білоцерківського нац. аграрного ун-ту : зб. наук. праць. – Біла Церква, 2014. – Вип. 13(108). – С. 37–41.

421. Сучасні методи профілактики мікотоксикозів. / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2014. – № 4. – С. 71–78.

422. Спектр и антибиотикорезистентность бактерий, выделяемых в животноводческих объектах / Т. И. Фотина, А. В. Березовский, Л. Г. Улько // Инновации как фактор развития АПК и сельских территорий : сб. материалов междунар. науч.-практ. конф. – Смоленск, 2014. – Ч. 2. – С. 399–405.

423. Токсикоінфекції і токсикози / Т. І. Фотіна // Наше птахівництво. – 2014. – № 2. – С. 61–68.

424. Фізико-хімічний склад козячого молока за умов проведення моніторингових досліджень його якості на сході України / Т. І. Фотіна, Л. М. Ладика // Біологія тварин. – 2014. – Т. 16, № 3. – С. 186–187.

425. Эпизоотологическое и эпидемиологическое значение бактериальных болезней птиц / Т. И. Фотина, А. А. Фотина, Ю. Е. Дворская // Ученые записки учреждения образования «Витебская ордена «Знак почета» ГАВМ» : сб. науч. статей. – Витебск, 2014. – Т. 50, № 2, ч. 1. – С. 62–65.

426. Эффективность профилактических мероприятий при ассоциированных бактериозах конечностей крупного рогатого скота / Т. И. Фотина, А. В. Березовский, Л. Г. Улько // Аграрная наука – сельскому хозяйству : сб. статей IX Междунар. науч.-практ. конф., (05-06 февраля 2014 г.). – Барнаул : РИО АГАУ, 2014. – Кн. 3. – С. 320–321.

2015

427. Гігієна молока і молочних продуктів : в 2 т. / І. В. Яценко, Н. М. Богатько, Т. І. Фотіна [та ін.]. – Х. : ДІА, 2015–

Т. 1. – 2015. – 424 с.

Т. 2. – 2015. – 428 с.

428. Гігієна рослинних харчових продуктів / І. В. Яценко, Н. М. Богатько, Т. І. Фотіна [та ін.] ; за ред. Н. М. Богатько. – Х. : ДІА, 2015. – 424 с.

429. Застосування новітніх дезінфектантів в системі державного ветеринарного контролю та нагляду : метод. рекомендації / Г. А. Фотіна, А. В. Березовський, Т. І. Фотіна [та ін.]. – К. : Артіль-Д, 2015. – 39 с.

Авторами також є: Л. Г. Улько, А. В. Бабарук.

430. Сучасні засоби для санації шкіри вимені корів і санітарної обробки доїльного обладнання на молочно-товарних фермах : метод. рекомендації / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, А. Г. Левченко, П. М. Максименко. – Суми, 2015. – 12 с.

431. Тестування, фармакокорекція та профілактика стресів у промисловому птахівництві : метод. рекомендації / Г. А. Фотіна, А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, І. А. Олефір. – К., 2015. – 17 с.

432. Організація транспортування та проведення карантинування військових морських тварин : метод. рекомендації / Т. І. Фотіна, Г. І. Коваль, К. В. Марінічева. – Суми, 2015. – 14 с.

433. Використання антистресових препаратів при транспортуванні та передзабійній підготовці великої рогатої худоби / Г. А. Фотіна, О. В. Фотін, Т. В. Шупіло, Т. І. Фотіна // Проблеми зооінженерії та вет. медицини : зб. наук. праць Харківської держ. зоовет. академії. – Х. : РВВ ХДЗВА. – Х., 2015. – Вип. 31, № 2. – С.69–75.

434. Влияние средств для гигиены вымени на санитарные показатели козьего молока / Т. И. Фотина, Н. М. Захарская // Актуальные проблемы и инновации в современной ветеринарной фармакологии и токсикологии : уч. записки Витебской ГВА. – Витебск, 2015. – С. 380–384.

435. Вплив засобів для доїння на санітарну якість козиного молока / Т. І. Фотіна, Н. М. Захарська, В. Ю. Костюченко // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2015. – Вип. 7(37). – С. 59–62.

436. Вплив препаратів на показники неспецифічного імунітету та антиоксидантного захисту поросят в умовах стресу при відлученні / Т. І. Фотіна, Г. І. Ребенко // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2015. – Вип. 1(36). – С. 181–186.

437. Действие препарата Цефтиоклин на *Escherichia coli*, выделенного из молока коров / Т. И. Фотина, Л. Г. Улько, А. В. Фотин // Сборник трудов Азербайджанского гос. аграрного ун-та. – Гянджа, 2015. – С. 398–403.

438. Епізоотологічне та епідеміологічне значення харчових бактеріальних патогенів / Т. В. Шупило, Т. І. Фотіна // Перші

наукові кроки-2015 : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих науковців, 23-24 квітня 2015 р. – Кам'янець-Подільський, 2015. – С. 409–410.

439. Застосування експрес-методу «Premi@test» для виявлення залишків антибактеріальних препаратів у м'яси риби / Р. В. Петров, Т. І. Фотіна // Ветеринарна медицина : міжвід. темат. наук. зб. – Х., 2015. – Вип. 101. – С. 60–63.

440. Застосування імуномодулятора "Авесстим™" в умовах господарства по розведенню гусей / Г. А. Фотіна, Т. І. Фотіна // Вісник Житомирського нац. агроекологічного ун-ту : наук.-теорет. зб. – Житомир, 2015, № 2(44). – С. 78–83.

441. Контроль мікробіологічної безпеки продукції птахівництва / О. І. Касяненко, Т. І. Фотіна, А. І. Прошина [та ін.] // Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Серія: «Ветеринарна медицина». – Суми, 2015. – Вип. 7(37). – С. 85–89.

Авторами також є: М. М. Собина, Г. А. Фотіна.

442. Новый дезинфицирующий препарат Би-дез / Т. И. Фотина, А. А. Фотина, А. И. Фотин // Сборник трудов Азербайджанского гос. аграрного ун-та. – Гянджа, 2015. – С. 79–84.

443. Обґрунтування ефективності застосування імуностимулюючої терапії за бронхолегеневої патології у телят / Л. Г. Улько, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський // Науково-техн. бюлетень Інституту біології тварин і ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок. – Львів, 2015. – Вип. 16, № 2. – С. 313–319.

444. Отримання та використання діоксиду хлору для знезараження робочих поверхонь та води від *Aeromonas hydrophila* / Р. В. Петров, Т. І. Фотіна // Науково-техн.

бюлетень Інституту біології тварин і ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок. – Львів, 2015. – Вип. 16, № 1. – С. 170–176.

445. Чутливість циркулюючих штамів *Campylobacter* spp. до дезінфектантів / О. І. Касяненко, Т. І. Фотіна, С. М. Гладченко // Проблеми зооінженерії та вет. медицини : зб. наук. праць Харківської держ. зоовет. академії. – Х. : РВВ ХДЗВА, 2015. – Вип. 31, ч. 2 : Ветеринарні науки. – С. 101–107.

446. Effect of micristimulin use in poultry industry / T. I. Fotina, A. V. Berezovskiy, N. A. Fotina // Известия гос. аграрного ун-та Армении. – Ереван, 2015. – № 3. – С. 213–220.

447. Composition physico-chimique du lait de chèvre de l'Est de l'Ukraine / T. Fotina, N. Zazharska // Revue Écologie-Environnement. Sciences de la Nature et de la Vie Université Ibn Khaldoun. – Tiaret, Algérie. – 2015. – №11. – P. 70–74.

Авторські свідоцтва

448. А. с. 1720611 СССР. Способ жизнеобеспечения животных и птиц / Т. И. Фотина, И. И. Ивко, Г. А. Зон, В. К. Резниковский ; заявитель ин-т птицеводства УААН. – № 1720611 ; опубл. 1991, Бюл. № 13.

449. А. с. 1720614 СССР. Способ получения качественного мяса бройлеров / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, Г. А. Зон ; заявитель ин-т птицеводства УААН. – № 4488235 ; опубл. 1991, Бюл. № 13.

450. А. с. 1720673 СССР. Способ выращивания птицы мясного направления / Т. И. Фотина, А. Б. Байдевятов, Г. А. Зон ; заявитель ин-т птицеводства УААН. – № 4488243 ; опубл. 1991, Бюл. № 14.

451. А. с. 1730559 СССР. Способ жизнеобеспечения животных и птиц в помещении / В. К. Резниковский, И. И. Ивко, Г. А. Зон [и др.] ; заявитель ин-т птицеводства УААН. – № 4488204 ; заявл. 25.07.88 ; опубл. 22.11.92, Бюл. № 16.

Авторами также являются: Т. И. Фотина, В. И. Циновий, В. А. Горбовцев, Г. В. Эйсмонт.

Патенты

1993

452. Пат. № 1820981 Украина. Препарат «КГ» для обработки копыт овец / А. Б. Байдевятов, Т. И. Фотина, Л. Г. Улько ; заявитель Сумский СХИ. – Оpubл. 1993, Бюл. № 17.

453. Пат. № 1820997 Украина. Препарат «БМ» для дезинфекции «скрытых» очагов инфекции в птицеводческих помещениях / А. Б. Байдевятов, Т. И. Фотина, А. А. Миланко ; заявитель Сумский СХИ. – Оpubл. 1993, Бюл. № 17.

454. Пат. № 1820998 Україна. Препарат «Байфомил» для дезінфекції «скрытых» очагов інфекції в птицеводческих помещеннях / А. Б. Байдевяттов, Т. І. Фотіна, А. А. Миланко ; заявитель Сумський СХІ. – Оубл. 1993, Бюл. № 17.

1996

455. Пат. № 9671 Україна. Препарат «КГ» для лікування копитної гнилі тварин / А. Б. Байдевяттов, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько. – Оубл. 30.09.1996.

2002

456. Пат. на корисну модель № 39081 Україна. Спосіб профілактики та лікування бактеріальних хвороб птиці / Т. І. Фотіна ; заявник Сумський ДАУ. – Оубл. 2002, Бюл. № 3.

2008

457. Пат. на корисну модель № 36641 Україна. Поживне середовище для культивування кампілобактерій / Т. І. Фотіна, О. І. Касяненко, Г. А. Фотіна ; заявник Сумський ДАУ. – Оубл. 2008, Бюл. № 5.

458. Пат. на корисну модель № 30913 Україна. Препарат для дезінфекції «Бровадез-плюс» / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Г. А. Фотіна ; заявник Сумський ДАУ. – Оубл. 2008, Бюл. № 5.

2009

459. Пат. на корисну модель № 40420 Україна. Спосіб визначення токсичності мікотоксинів з використанням культури клітини кишечнику свині / Т. І. Фотіна, Д. В. Цибульський, Ю. Е. Дворська ; заявник Сумський ДАУ. – Оубл. 2009, Бюл. № 7.

460. Пат. на корисну модель України № 39139 Спосіб підвищення продуктивності курчат-бройлерів з використанням пробіотиків і пребіотиків / Т. І. Фотіна, П. А. Красочко, О. І. Касяненко [та ін.] ; заявник Сумський ДАУ. – Опубл. 2009, Бюл. № 3.

Автором також є: Ю. І. Дяченко, Г. А. Фотіна, Р. В. Долбаносова.

2010

461. Пат. на корисну модель № 49087 Україна. Кормова добавка для адсорбції мікотоксинів «Кормосан» / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Ю. А. Гузь, О. А. Розпутня. – Заявл. 07.12.2009 ; опубл. 12.04. 2010, Бюл. № 7.

462. Пат. на корисну модель № 56012 Україна. Спосіб виведення норм показників активності АСАТ і АЛАТ в гомогенаті здорової печінки великої рогатої худоби та свиней / Т. І. Фотіна, І. В. Коваль ; заявник Сумський ДАУ. – Заявл. 27.01.2010 ; опубл. 27.12.2010, Бюл. № 24.

2011

463. Пат. на корисну модель № 59919 Україна. Метод корекції сезонних змін показників спермопродукції / О. В. Фотін, А. В. Березовський, Т. І. Фотіна ; заявник Сумський НАУ. – Заявл. 08.10.2010 ; опубл. 10.06.2011, Бюл. № 11.

464. Пат. на корисну модель № 63348 Україна. Спосіб детоксикаційної терапії при ендотоксикозах, викликаних умовно-патогенною мікрофлорою / Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько, А. В. Березовський, Г. А. Фотіна. – Заявл. 22.02.2011 ; опубл. 10.19.2011, Бюл. № 19.

465. Пат. на корисну модель № 63738 Україна. Спосіб лікування захворювань дистального відділу кінцівок тварин бактеріальної етіології / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський,

Л. Г. Улько ; заявник Сумський НАУ. – Заявл. 04.01.2011 ; опубл. 25.10.2011, Бюл. № 20.

466. Пат. на корисну модель № 56596 Україна. Спосіб лікування і профілактики гнійно-некротичних захворювань дистального відділу кінцівок у продуктивних тварин / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Л. Г. Улько, Г. А. Фотіна ; заявник Сумський НАУ. – Заявл. 17.05.2010 ; опубл. 25.01.2011, Бюл. № 2.

467. Пат. на корисну модель № 6559248 Україна. Спосіб лікування тварин при асоціативних бактеріозах / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, Л. Г. Улько, Г. А. Фотіна. – Заявл. 17.05.2011 ; опубл. 12.12.2011, Бюл. № 23.

468. Пат. на корисну модель № 61997 Україна. Спосіб одержання діагностичної сироватки кампілобактеріозної аглютинуючої / Т. І. Фотіна, О. І. Касяненко ; заявник Сумський НАУ. – Заявл. 04.01.2011 ; опубл. 10.08.2011, Бюл. № 15.

469. Пат. на корисну модель № 58694 Україна. Спосіб отримання екологічно чистої продукції птахівництва / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, О. І. Касяненко [та ін.]. – Заявл. 19.07.2010 ; опубл. 26.04.2011, Бюл. № 8.

Авторами також є: Г. А. Фотіна, Д. Г. Піщанський.

470. Пат. на корисну модель № 65594 Україна. Спосіб селективної ізоляції мікроорганізмів роду *Camphyllobacter* із харчових продуктів / Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, О. І. Касяненко ; заявник Сумський НАУ. – Заявл. 17.05.2011 ; опубл. 12.12.2011, Бюл. № 23.

471. Пат. на корисну модель № 14606 Україна. Синтетичне живильне середовище (Сотона КФ) для прискороного накопичення бактеріальної маси мікобактерій / В. Ю. Кассіч, Т. І. Фотіна, Г. А. Фотіна [та ін.] ; заявник Сумський ДАУ. – Заявл. 06.12.2010 ; опубл. 10.10.2011, Бюл. № 19.

Авторами також є: В. М. Дзюба, О. В. Кассіч, І. П. Полоз.

472. Пат. на корисну модель № 62017 Україна. Штам *Campylobacter jejuni subspecies jejuni* С. 2008 для виготовлення імунобіологічних препаратів / Т. І. Фотіна, О. І. Касяненко ; заявник Сумський НАУ. – Заявл. 10.01.2011 ; опубл. 10.08.2011, Бюл. № 15.

2012

473. Пат. на корисну модель № 71094 Україна. Спосіб виділення мікроорганізмів роду *Salmonella* із харчових продуктів за допомогою тест-системи *Ridascreen@Salmonella* / Т. І. Фотіна, Ю. Е. Дворська ; заявник Сумський НАУ. – Заявл. 07.09.2011 ; опубл. 10.07.2012, Бюл. № 13.

2013

474. Пат. на корисну модель № 79257 Україна. Препарат ветеринарний «Тімтіл» / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Л. Г. Улько [та ін.]. – Заявл. 30.01.2013 ; опубл. 10.04.2013, Бюл. № 7.

Авторами також є: Г. А. Фотіна, В. В. Сенча.

475. Пат. на корисну модель № 85721 Україна. Спосіб дезінфекції приміщень свинарника / О. І. Шкромада, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський. – Заявл. 17.06.2013 ; опубл. 25.11.2013, Бюл. № 22.

476. Пат. на корисну модель № 85722 Україна. Спосіб знезараження гною в тваринницьких господарствах / О. І. Шкромада, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський. – Заявл. 17.06.2013 ; опубл. 25.11.2013, Бюл. № 22.

2014

478. Пат. на корисну модель № 90800 Україна. Спосіб дезінфекції та дезодорації приміщень свинарника /

О. І. Шкромада, Т. І. Фотіна, І. О. Мартинюк. – Заявл. 13.01.2014 ; опубл. 10.06.2014, Бюл. № 11.

479. Пат. на корисну модель № 90801 Україна. Спосіб покращення дезінфікуючих властивостей гашеного вапна для використання у приміщенні свинарника / Т. І. Фотіна, О. І. Шкромада, І. О. Мартинюк. – Заявл. 13.01.2014 ; опубл. 10.06.2014, Бюл. № 11.

2015

480. Пат. на корисну модель № 100702 Україна. Спосіб лікування та профілактики аеромонозу коропів з використанням препарату «Авесстим™» / Р. В. Петров, А. В. Березовський, Т. І. Фотіна ; заявник Сумський НАУ. – Заявл. 19.01.2015 ; опубл. 10.08.2015, Бюл. № 15.

481. Пат. на корисну модель № 100722 Україна. Спосіб оздоровлення ставів шляхом літування з використанням буркуну білого (*Melilot albus*) / Т. І. Фотіна Р. В. Петров С. М. Назаренко ; заявник Сумський НАУ. – Заявл. 04.02.2015 ; опубл. 10.08.2015, Бюл № 15.

Національний стандарт України

482. Штучне осіменіння сільськогосподарських тварин сперма бугаїв – плідників кріоконсервована. Методика визначення кількості аеробних мікроорганізмів (ISO 8607:2003, IDT) : ДСТУ ISO 8607:2007 / В. В. Касянчук, В. І. Ладика, Т. І. Фотіна. – К., 2008. – 8 с. – (Національний стандарт України).

Технічні умови

483. Препарат ветеринарний КОРМОСАН. Технічні умови : ТУ У 24.4-14332579-053:2009 / А. В. Березовський, Т. І. Фотіна, Ю. А. Гузь [та ін.]. – К., 2009. – 28 с.

Авторами також є: Д. В. Цибульський, О. А. Розпутня.

484. Препарат ветеринарний Санстим. Технічні умови : ТУ У 24.4-14332579-072:2012 / А. В. Березовський, Г. А. Фотіна, Т. І. Фотіна. – К., 2012. – 21 с.

485. Середовище поживне щільне для культивування кампілобактерій. Технічні умови : ТУ У 24.4-14332579-056:2010 / О. І. Касяненко, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський, В. О. Ушкалов. – К., 2010. – 21 с.

486. Селективна домішка до поживних середовищ для ізоляції *Samrylobacter* spp. Технічні умови : ТУ У 24.4-14332579-066:2012 / О. І. Касяненко, Т. І. Фотіна, А. В. Березовський [та ін.]. – К., 2011.– 23 с.

Авторами також є: В. О. Ушкалов, О. М. Кюрчев.

Наукова школа
«Якість та безпека харчових продуктів, профілактика
антропозоонозних хвороб»

*«Керувати – це мистецтво змушувати інших
робити свою роботу»
(Поль А. Страссман)*

Формування наукової школи професора Т. І. Фотіної припадає на 90 роки минулого сторіччя. Тетяна Іванівна є фундатором наукового напрямку з якості та безпеки харчових продуктів, профілактики антропозоонозних хвороб тварин.

Розбудова школи зумовлена :

- розв'язанням наукової проблеми якості та безпеки продукції національного виробництва як для внутрішнього споживання, так і для експорту;

- теоретичним, експериментальним та практичним узагальненням аспектів контролю антропозоонозних хвороб птиці на основі розробки та удосконалення діагностики, профілактики та заходів боротьби з інфекціями птиці;

- пошуком альтернативних засобів профілактики та лікування птиці з метою отримання екологічно чистої, якісної, безпечної, вільної від залишків токсичних речовин, патогенних та умовно-патогенних мікроорганізмів продукції.

Всі дослідження безпосередньо направлені на охорону здоров'я населення України.

**Дисертації, виконані під науковим керівництвом
професора Фотіної Тетяни Іванівни**

На здобуття наукового ступеня доктора вет. наук

1. Сатторов Н. Р. Технология производства пробиотиков на основе *Bacillus subtilis* и их лечебно-профилактическая эффективность при инфекционных энтеритах телят : автореф. дис. ... доктора вет. наук / Сатторов Носир Рустамович. – Казань, 2012. – 40 с.

2. Касяненко О. І. Теоретичне та експериментальне обґрунтування системи контролю кампілобактеріозу курей : автореф. дис. ... доктора вет. наук / Касяненко Оксана Іванівна. – Х., 2013. – 42 с.

3. Улько Л. Г. Бактеріальні асоціації за некробактеріозу у корів (поширення, етіопатогенез, профілактика та засоби лікування) : автореф. дис. ... доктора вет. наук / Улько Лариса Григорівна. – Х., 2013. – 42 с.

4. Петров Р. В. Аеромоноз риби (епізоотологічний моніторинг, діагностика, біологічні властивості збудника, розробка лікувально-профілактичних заходів) : автореф. дис. ... доктора вет. наук / Петров Роман Вікторович. – Х., 2016. – 40 с.

На здобуття наукового ступеня кандидата вет. наук

5. Міланко О. О. Удосконалення дезінфекційних заходів в птахівничих господарствах при змішаних бактеріальних інфекціях : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук / О. О. Міланко. – Х., 1996. – 22 с.

6. Улько Л. Г. Удосконалення методів профілактики та лікування копитної гнилі у овець : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук / Л. Г. Улько. – Х., 1996. – 21 с.

7. Джанова З. Ф. Сочетанное применение пробиотика бифидобактерина для профилактики колибактериоза цыплят : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. вет. наук / З. Ф. Джанова. – Ленинград, 1996. – 21 с.
8. Данилова М. О. Колибактериоз индеек (эпизоотология, профилактика и лечение) : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. вет. наук / М. О. Данилова. – Казань, 1988. – 22 с.
9. Бондаренко В. М. Клебсиеллез птицы (диагностика, профилактика и лечение) : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. вет. наук / В. М. Бондаренко. – Казань, 1988. – 21 с.
10. Дворська Ю. Е. Вплив сорбентів на прояви ауорофузаріно- та Т-2 токсикозу у перепелів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук / Ю. Е. Дворська. – Х., 2002. – 20 с.
11. Авраменко Н. О. Асоційовані респіраторні хвороби свиней (клініко-епізоотичні особливості, система терапії та профілактики) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук / Н. О. Авраменко. – Х., 2003. – 21 с.
12. Вершняк Т. В. Умовно-патогенна мікрофлора в птахогосподарствах та діагностика ешерихіозу птиці на основі тест-системи імуноферментного аналізу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук / Т. В. Вершняк. – М., 2003. – 22 с.
13. Сахацька О. І. Удосконалення методів діагностики та профілактики кампілобактеріозу птиці : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук / О. І. Сахацька. – Х., 2004. – 20 с.
14. Петров Р. В. Особливості перебігу ешерихіозу птиці на фоні зеараленонтоксикозу : автореф. дис. на здобуття

наук. ступеня канд. вет. наук / Р. В. Петров. – Х., 2006. – 19 с.

15. Гурова Т. В. Удосконалення заходів боротьби з сифункулятозами та бовікольозом великої рогатої худоби : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук / Т. В. Гурова. – Х., 2007. – 20 с.

16. Цибульський Д. В. Токсична дія трихотеценових мікотоксинів та застосування сорбенту «Кормосан» для профілактики мікотоксикозів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук / Д. В. Цибульський. – Львів, 2009. – 20 с.

17. Долбаносова Р. В. Ветеринарно-санітарні заходи щодо профілактики бактеріальних хвороб страусів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук / Р. В. Долбаносова. – Х., 2010. – 20 с.

18. Щербакова Н. С. Фармакологічний вплив Бі-септим на м'ясну продуктивність курей при паразитоценозі ешерихіозу з еймеріозом : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук / Н. С. Щербакова. – Львів, 2011. – 20 с.

19. Левченко А. Г. Особливості прояву маститу у корів у господарствах з різними технологіями та розробка комплексних профілактично-лікувальних заходів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук / А. Г. Левченко. – К., 2015. – 20 с.

Іменний покажчик¹

А вдосьєва І. К.	145, 165
Антоненко А. В.	221
Б абарук А. В.	418, 428
Бага Ю. А.	100
Байдевлатов А. Б. (Baydevlatov A. B.)	3, 4, 7, 9, 19, 30, 32, 53, 55, 56, 67, 75, 80, 82, 87, 88, 93, 101, 103, 120, 121, 127, 130, 132, 134, 449, 450, 452, 453, 454, 455
Байдевлатов Ю. А.	23, 121, 132
Басам Амар Аль-Асс	138
Безрукавая І. Ю.	26, 65
Березовський А. В. (Березовский А. В., Berezovskiy A. V.)	183, 184, 207, 216, 218, 220, 211, 215, 222, 231, 232, 234, 238, 245, 246, 247, 249, 265, 266, 267, 268, 270, 271, 272, 274, 275, 276, 280, 281, 283, 284, 288, 289, 290, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 302, 303, 305, 308, 310, 311, 312, 315, 316, 317, 320, 321, 324, 325, 326, 328, 329, 330, 332,

¹ Посилання даються на номери хронологічного покажчика публікацій та авторських свідоцтв, патентів.

	333, 334, 336, 337, 338, 341, 348, 354, 355, 362, 367, 377, 379, 389, 402, 407, 411, 418, 419, 420, 422, 426, 429, 430, 431, 443, 446, 458, 461, 463, 464, 465, 466, 467, 469, 470, 474, 476, 480, 483, 484, 485, 486
Богатько Н. М.	427, 428
Богданов Г. О.	121, 124, 132
Богомаз О. І.	223
Богосьян А. А. (Богосян А. А.)	121, 132
Бойко Т. В. (Воуко Т.)	256, 408
Бондаренко П. Г.	76
Бордунова О. Г.	121, 132
Бородай В. П.	352
Бут Г. Б. (But H.)	108, 116, 125, 131
В еличко О.	327
Вербицький П. І.	140, 142, 143, 184, 297
Верещагіна О. Б.	182
Вершняк В. М.	235
Вершняк Т. В.	200, 223, 226, 235, 242, 243,

	250, 254, 259, 266
Виноходов О. В.	56
Височина Т. А.	121
Власенко О. А.	221, 274
Волосянко О. В.	294, 309
Г аплевский И. Н.	33, 36
Гапонов I. В. (Гапонов И. В.)	250, 273, 368, 404, 409
Герілович П. Т.	83, 85, 104, 122
Герман В. В.	165, 337
Гладченко С. М.	400, 445
Головко А. М.	294
Горжеєв В. Ф.	121
Горобцев В. А.	451
Горчанок Н. В.	247, 304, 377
Гришко В. А.	409
Гузь Ю. А.	246, 461, 483
Гурова Т. В.	146, 191, 194, 196, 207, 215, 218, 222, 259

Да хно І. С. (Дахно И. С.)	46, 104
Дворська Ю. Е. (Дворська Ю. Є., Дворська Юлія, Дворская Ю. Е., Dvorska J.)	132, 177, 182, 183, 206, 255, 260, 265, 267, 269, 279, 293, 295, 298, 299, 301, 314, 318, 319, 323, 331, 336, 383, 391, 392, 420, 425, 459, 473
Демиденко В. М.	142, 143
Дзюба В. М.	241, 471
Долбаносова Р. В.	230, 355, 356, 359, 460
Долгорукова В. О.	323
Достоевський П. П.	124, 132
Дунаєва О. А.	221
Дуюнов Э. А.	33, 36, 53
Дяченко Ю. І.	249, 460
Е горов Б. В.	327, 351
Ещенко И. В.	42
З авалий Н. М.	70
Зажарська Н. М. (Зажарская Н. М., Zazharska N.)	434, 435, 447

Заремба Г. Н.	49
Заремба И. И.	45, 46
Захаров А. И. (Захаров О. I.)	240, 252
Злобін Ю. А.	121, 132
Зон А. I.	209, 216
Зон В. В.	30
Зон Г. А. (Zon G. A.)	3, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 38, 40, 42, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 78, 81, 85, 86, 107, 110, 121, 123, 128, 132, 134, 137, 139, 140, 184, 208, 209, 210, 211, 448, 449, 450, 451
И вко И. И.	448, 451
Илюшечкин Ю. П.	18, 20, 48, 63
Ионов И. Н.	69
К алашник М. М. (Калашник Н. М.)	37, 54, 61, 122
Калашник О. М.	247

Камбур М. Д.	274, 287, 309
Кассіч В. Ю. (Кассич В. Ю.)	241, 253, 257, 258, 264, 274, 287, 294, 309, 471
Кассіч О. В.	274, 287, 471
Касяненко О. І. (Касьяненко О. И.)	214, 227, 235, 242, 243, 254, 259, 263, 265, 278, 284, 286, 291, 292, 297, 299, 300, 312, 322, 344, 355, 359, 363, 400, 403, 441, 445, 457, 460, 468, 469, 470, 472, 485, 486
Касянчук В. В.	482
Квітка Л. Г.	168, 195, 213
Кирилов А. И.	18
Кисельов О. Б.	410
Кіндя В. І.	132
Коваленко І. В.	357, 397
Коваленко А. В. (Kovalenko A. V.)	379, 407
Коваленко Л. М.	94
Коваль Г. І.	432
Коваль І. В.	233, 343, 462
Ковальов М. М.	121
Коптєв В. В.	236, 285
Косенко М. В.	142, 143, 145

Костюченко В. Ю.	435
Котик А. М.	183
Крамаренко В. Д.	132
Красочко П. А.	460
Кузнецова С. В.	226
Кюрчев О. М.	486
Л авров Є. А.	121, 132
Лаврова В. П.	132
Ладика В. І. (Ladyka V. I.)	248, 406, 482
Ладика Л. М.	410, 424
Левченко А. Г.	366, 380, 381, 395, 430
Лемешева М. М.	33
Ломакіна К. А.	187
Лукьянова В. А.	7, 9, 32
Лукьянова В. Д.	9
Лясота В. П.	409
М азур Ю. В.	355
Макеев О. М.	209

Максименко П. М.	430
Малахов П. В.	57
Малина В. В.	409
Марінічева К. В.	432
Мартиновський В. П.	132
Мартинюк І. О.	478, 479
Марченко А. Ю.	239, 240
Марченко Ф. С.	250
Марченкова Ю. Ф.	252
Мельничук І. А.	145
Міланко О. О. (Миланко А. А., Milanko A.)	37, 60, 61, 64, 71, 72, 75, 80, 82, 87, 88, 89, 106, 115, 121, 125, 131, 138, 140, 171, 224, 452, 453
Міланко О. Я.	104, 122
Мусієнко В. М.	178, 179, 180, 181
Мусієнко О. В.	178, 179, 180, 181
Н агорна Л. В.	245, 273, 294, 346, 360, 384, 396, 404
Назаренко С. М.	481
Назарова М. К.	99

Ничик С. А.	309
Нікітенко А. М.	409
Ніязов Ф. А.	132
Новожицька Ю. М.	232
О лефір І. А.	413, 431
Ольхович Л. А.	121
П анікар І. І. (Паникар И. И.)	48, 49, 57, 123
Папазян Т. Т.	244
Петров Р. В.	146, 183, 192, 200, 206, 212, 219, 229, 235, 247, 262, 282, 299, 300, 304, 335, 377, 439, 444, 480, 481
Піщанський Д. Г.	249, 469
Плис В. М.	414
Полоз І. П.	274, 471
Прімова Л. О.	132
Прокудін А. Ф. (Прокудин А. Ф.)	3, 4, 121
Прошина А. І.	441

Ребенко Г. І. (Ребенко Г. И.)	69, 221, 309, 436
Резніковський В. К. (Резниковский В. К.)	34, 42, 50, 52, 66, 132, 137, 448, 451
Рижков Є. В. (Рыжков Е.)	196, 215
Рижкова Т. М.	410
Розпутній М. В.	266
Розпутня О. А.	420, 461, 483
Романенко П. Т.	45, 46, 94
Романюк П. О.	121
Русько Н. П.	410
Сахацька О. І.	176, 184, 188, 190, 201, 202, 203
Сахацький І. М.	263
Сенча В. В.	270, 272, 316, 330, 474
Сипко А. П.	221
Скибицький В. Г.	309
Собина М. М.	400, 441
Степаніщенко М. В.	184
Степаніщенко М. М. (Степанищенко М. М.)	171, 185, 186, 203, 208, 229, 232, 236

Сурай П. Ф. (Сурай Питер, Surai P. F.)	69, 244, 277, 307, 313, 327, 340, 349, 351, 352, 353, 358, 361, 364, 365, 368, 370, 372, 373, 393
Сюрин В. Н.	67
Т ітова О. М. (Титова О. М.)	167, 186, 229, 232
У жакo П. В.	132
Українець О. В.	132
Улько Л. Г.	70, 84, 93, 103, 109, 126, 175, 178, 179, 181, 195, 197, 213, 261, 270, 271, 272, 275, 276, 283, 288, 289, 290, 296, 302, 303, 305, 308, 310, 311, 315, 316, 317, 320, 321, 324, 325, 326, 328, 329, 330, 332, 333, 334, 341, 347, 348, 354, 362, 367, 371, 389, 395, 402, 411, 415, 417, 419, 422, 426, 429, 437, 443, 454, 464, 465, 466, 467, 474
Ушкаков В. О.	294
Ушкалов В. О.	485, 486

Ф іль П. Ф.	121
Фотін А. І. (Фотин А. И., Fotin A. I.)	41, 45, 65, 68, 73, 78, 81, 83, 85, 86, 89, 92, 100, 112, 119, 139, 146, 162, 170, 184, 193, 208, 210, 212, 221, 224, 239, 293, 294, 309, 376, 442
Фотін О. В. (Фотин А. В.)	225, 310, 404, 409, 433, 437, 463
Фотіна Г. А. (Фотина А. А., Fotina H. A.)	161, 177, 183, 184, 185, 193, 203, 220, 224, 229, 231, 232, 238, 241, 243, 249, 253, 257, 258, 264, 266, 274, 290, 295, 296, 298, 301, 307, 309, 317, 320, 324, 330, 332, 333, 336, 337, 338, 347, 379, 384, 407, 413, 417, 418, 425, 429, 431, 433, 440, 441, 442, 446, 457, 458, 460, 464, 466, 467, 469, 471, 474, 484
Х омутов С. Л.	268, 329
Ч аповський М. І. (Чаповский Н. И.)	239, 240, 252
Чекмарьов О. Д.	121
Черкай А. І.	256
Чіванов В. Д.	121, 132

Ц аренко О. М.	121, 132
Цибульський Д. В.	219, 234, 246, 251, 459, 483
Циновий В. И.	451
Ш аповалов С. О.	410
Шевченко Н. А.	247
Шкромада О. І.	412, 476, 478, 479
Шупіло Т. В. (Шупило Т. В.)	433, 438
Щ ербакова Н. С.	228, 247, 281
Э йсмонт Г. В.	451
Я ценко І. В.	427, 428
D avies R. H.	374
Slavkova O. P.	406
Sparks N. H.	373
Wales A. D.	374